

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

LISZNYAI UTCAI ÁLTALÁNOS
ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAM

2022.

Tartalom

I. BEVEZETŐ RÉSZ.....	5
I.1. Intézményi környezet bemutatása	5
I.1.1. Az iskola adatai	5
I.1.2. Intézményi makrokörnyezet bemutatása	5
I.1.3. Az intézményi mikrokörnyezet bemutatása	6
I.2. Az intézmény üzemeltetője és fenntartója.....	8
I.3. Az intézmény jövőképe és küldetésnyilatkozata	9
II. Az iskola nevelési programja	11
II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	11
II.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei:	11
II.1.2. Értékek és célok	12
II.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai:.....	12
II.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai –.....	14
II.1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka szinterei	14
II.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
II.2.1. Erkölcsei nevelés:	19
II.2.2. Nemzeti nevelés:	19
II.2.3. Érzelmi nevelés:.....	19
II.2.4. Társas kapcsolatok, közösségi nevelés:	19
II.2.5. Személyes kompetenciák fejlesztése:	19
II. 3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	19
II.4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	21
II.4.1. Tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	21
II.4.2. Egyéb foglalkozásokon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	22
II.5. Pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök	22
feladatai	22
II.5.1. Nevelőtestület:	22
II.5.2. Osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	23
II. 6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	25
II.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jog gyakorlásának rendje.....	28
II.8. Szülők, tanulók, pedagógusok és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái.....	29
II.8.1. Gyermek és ifjúságvédelem	30

II.8.2. Egészségügyi ellátás	30
II.9. Tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	31
II. 10. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	33
II.11. Otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli, szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	34
III. HELYI TANTERV	34
III.1. A választott kerettanterv megnevezése és jellemzői.....	34
III.2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek.....	43
III.3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának helyi szabályai	43
III.3.1 Alsó tagozat, 1 – 4. évfolyam:	43
III.3.2. Felső tagozat, 5 – 8. évfolyam:	44
III.3.3. Kompetenciaterületek:	44
III.3.4. Kulcskompetenciák:.....	46
III.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai	47
III.5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	48
III.5.1. Tantárgyi értékelés.....	49
III.5.2. A magatartás és szorgalom értékelése	52
III.5.3. Jutalmazások, büntetések, elismerések.....	55
III.6. Csoportbontások, egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	56
III.7.Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek.....	57
III:7.1. Egészségnevelési elvek, programok, tevékenységek.....	57
III.7.2. Környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	58
III.8. Tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	60
III.9. Felvétel, a tanuló átvételének szabályai.....	63
III.9.1. Beiratkozás	63
III.9.2 Átiratkozás:.....	64
III.9.3. Évfolyamisméltés:	64
III.9.4. Felmentést egyes tanórák látogatása alól.....	64
III.9.5. Egyéni munkarend szerint tanulók:	64
III.9.6. A tanulói jogviszony megszűnése.....	65
III.10. A tanuló magasabb évfolyamra való lépésének feltételei.....	65
III.11. Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése.....	66
III.12. Mindennapos testnevelés	69

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

IV.

Legitimációs

záradék

..... 66

I. BEVEZETŐ RÉSZ

I.1. Intézményi környezet bemutatása

I.1.1. Az iskola adatai

Az iskola neve: Lisznyai Utcai Általános Iskola

Címe: 1016 Budapest, Lisznyai utca 40-42.

Telefon / Fax száma: 375 - 42 - 84
06 / 20 - 579 - 62 -77

E-mail: info@lisznyai.hu

Honlap: www.lisznyai.hu

I.1.2. Intézményi makrokörnyezet bemutatása

A Lisznyai Utcai Általános Iskola az első kerületben található, amely a negyedik legkisebb kerület a fővárosban, lakosság szempontjából a második legalacsonyabb népességszámú kerület. Ennek oka lehet az is, hogy a kerület nagy részén olyan kulturális területek vannak, amelyek ritkábban lakottak, mint például a budai Várnegyed vagy a Tabán. A népesség életkori megoszlása is nagyon kedvezőtlen az iskolák számára, hiszen a lakosság átlagéletkora nagyon magas, ennél csak a XII. kerületben lakók átlagéletkora magasabb.

Mivel azonban az egyik legnagyobb agglomerációs terület (Érd) viszonylag közel van és könnyen megközelíthető, továbbá az egyik szomszédos kerület (XI.) a legsűrűbben lakott, a kerületünk iskoláiban magas a szomszédos kerületekből és az agglomerációból származó gyerekek száma. Emellett viszont megfigyelhető az is, hogy a szomszédos kerületekbe szívesen viszik át a szülők gyermekeiket, mint például az V. kerület, vagy a II. kerület iskoláiba. Ez a tendencia egyelőre kiegyensúlyozott. Azonban a környéken található középfokú intézmények időnként nagyon nehéz helyzetbe hozzák az általános iskolákat, hiszen a kerületben található hat- és nyolcévfolyamos gimnáziumok elszívó hatása jelentős. Emiatt az általános iskolákban a felső tagozatok nagyon változatos képet

mutatnak. Egyrészt a csökkenő osztálylétszámmal, a kevésbé motivált tanulók magasabb arányával, másrészt a magasabb arányú SNI, BTMN-es tanulók oktatásával is szembe kell néznie a pedagógusoknak. Alsó tagozaton természetesen könnyebb a helyzet, hiszen ott egy kézben vannak a gyerekek, és könnyebben igazodnak egy pedagógus elvárásához. A felső tagozatos tanárok különböző személyiségéhez, elvárásaihoz nehezen igazodnak ezek a tanulók, s míg egy alsó tagozatos tanító néhány ilyen gyerekkel kell foglalkozik, a felsős szakos tanárok sok és nagyon különböző problémával küzdő gyerekkel találkoznak nap mint nap. Ez a helyzet szükségessé tette, hogy az intézményünkben oktató pedagógusok módszertani eszköztára jelentősen bővüljön, s ennek pozitív hozadéka, hogy több olyan oktatási módszert, digitális platformot alkalmazunk évek óta, melyek az időszakosan szükségessé vált tantermen kívüli digitális oktatásra történő átállást is gördülékenyebbé tették, mind a diákok többsége, mind a pedagógusok számára. Az infrastruktúra szempontjából a közösségi közlekedés nagyon jól kiépített, illetve az egyéni közlekedés tekintetében is jónak mondható. Az épületek nagy része, elsősorban a Várnegyedben, műemlékvédelem alatt áll, viszonylag kevés az új építések száma, hiszen kevés hely áll rendelkezésre. A kerületben található oktatási intézmények egy része is régi építésű iskola, a legfiatalabbak az ötvenes évekből származó általános iskolák is, mint a Lisznyai.

A kerület lakosainak társadalmi összetétele is nagyon változatos képet mutat. Vannak magasan képzett, jó anyagi körülmények között élő családok, ahol a szülők elsősorban szellemi munkát végeznek, és akadnak olyan családok is, ahol a szülők elsősorban fizikai munkát végeznek és az iskolázottságuk sem magas. Roma származású családok nem nagyon élnek a kerületben, bár van saját önkormányzatuk, szegregált roma származású családok egyáltalán nincsenek kerületünkben.

A hátrányos helyzetű családok sem jellemzőek a kerületre. Viszonylag kevés halmozottan hátrányos helyzetű családot tartanak nyilván, a hátrányos helyzetű családok aránya kicsit magasabb számot mutat.

I.1.3. Az intézményi mikrokörnyezet bemutatása

Társadalmi környezet

Az iskola rövid története:

Az iskolát 1957. elején alapították a külügyi dolgozók gyermekei számára. Ez az intézmény, amely kollégium és 8 évfolyamos általános iskola is volt, eredetileg a Bérc utcában működött. Eközben megkezdték a Lisznyai utcában az iskola építését, melyben 1958-ban kezdődött meg az oktatás, ekkor már nem csak a külügyi dolgozók gyermekei számára. Ekkor hét alsó és öt felső tagozatos osztállyal, délelőtti és délutáni oktatással működött, a jelenleginél kevesebb osztályteremben. Az alapítás utáni évben orosz tagozatos iskolává alakult, a párhuzamos osztályok közül az egyikben már harmadikban megkezdődött az orosz tanítása. A 70-es években egy műszakos oktatásra alkalmassá alakították át az iskolát úgy, hogy két tanteremből hármat alakítottak ki, szertárakat, folyosó végeket alakítottak tanteremmé. Így jött létre a nagyjából mostani épületszerkezet, amelyben helyet kaphat nyolc alsós és nyolc felsős osztály, évfolyamonként két tanteremmel. Az orosz nyelvet a rendszerváltást követően felváltotta az angol és a német nyelv, amit szintén harmadik évfolyamtól tanulhattak a diákok. Ebben a 2020/2021-es tanévtől az új NAT bevezetése kapcsán változás következik be, hiszen a választható tanórák csökkenése miatt csak a negyedik évfolyamtól tanulnak majd idegen nyelvet a diákok. 2005-től az iskolában testnevelés orientációs osztályok alakultak, évfolyamonként egy. Itt, az akkor általánosan megszokott 3 óra helyett heti öt óra testnevelés órája volt a tanulóknak. Ez a mindennapos testnevelés bevezetése után általánossá vált, és már nem volt nevezhető testnevelés irányultságnak. A 2000-es években zsigongó és folyosó rész átalakításával újabb termeket hoztak létre, jelenleg ezekben működik az iskola könyvtára és digitális tanterme. Ezt követően komolyabb épületbővítés is megvalósult, hiszen az iskola egyik szárnyára emeletréépítés történt. Az új terület azonban nem a mi iskolánk területét bővítette, hiszen oda a kerületben működő Budapest I. Kerület Farkas Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola költözött. 2014-ben a Budavári Önkormányzat új informatika terem alakított ki 16 munkaállomással. Az iskola részben akadálymentesített, lift közlekedik a földszint és a második emelet között, de az alagsori részek (tornaterem, könyvtár, informatika terem) valamint az iskola udvara továbbra is csak lépcsőn közelíthető meg.

Szociális környezet

A tanulók többsége az I. kerületben lakik, azonban egy részük más kerületekből, vagy az agglomerációból kerül ki. Sok olyan tanuló jár iskolánkba, akinek már a szülei, nagyszülei is lisznyaisok voltak. A tanárok egy része is a Lisznyaiban végezte általános iskolás tanulmányait.

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

A beiratkozók száma évente csökkenő tendenciát mutat. Ennek egyik oka az országosan is megfigyelhető demográfiai hullámvölgy, illetve a kerületben élők meglehetősen magas átlag életkora. Más kerületekhez képest nagyon kevés a fiatal, gyermeket vállaló házaspár. Az iskola, adottságait tekintve, nem is képes nagyon magas létszámú osztályokat befogadására (a tantermek legfeljebb 22-24 fős osztályok befogadására alkalmasak). Felső tagozaton jellemző a kerület erős gimnáziumaiba való átjelentkezés, emiatt a felső tagozaton az osztályok alacsonyabb osztálylétszámokkal, bennük magasabb SNI és BTMN-es tanuló aránnyal működnek.

a, személyi feltételek:

Ebben az iskolában a fluktuáció nem nagy. A pedagógusok közül sokaknak ez az első munkahelye, s a nevelőtestület egy része tíz évnél régebben dolgozik itt. Mivel nevelőink átlag életkora viszonylag magas, jelenleg generációváltás zajlik.

b, tárgyi feltételek

Az épületben lévő tantermekből 16 osztályterem, és 1 kisebb méretű csoport befogadására alkalmas terem, 1 informatika terem (maximum 16 fő befogadására alkalmas), 1 technika terem (amely tankonyhai felszereléssel ellátott), 1 természettudományos előadó, valamint 1 logopédiai és 1 fejlesztő szoba található. A sportfoglalkozásokra 1 tornaszoba méretű terem áll rendelkezésre, melyhez zuhanyzóval és WC-vel ellátott fiú- és lányöltözők tartoznak. Az osztályok létszáma miatt párhuzamosan több tanulócsoporthoz is testnevelés órája van, ezért az épület egyéb tereiben is szükséges sportfoglalkozások lebonyolítása annak ellenére, hogy az iskola szomszédságában található Czákó Utcai Sport- és Szabadidőközpont területén is tartunk órákat. Iskolánk könyvtár szobája kicsi, egy nagyobb osztály befogadására nem képes, de jól felszerelt. Gyűjteménye széleskörűen tartalmazza azokat az információkat és ismerethordozókat, amelyeket iskolánk az oktatásban hasznosíthat.

I.2. Az intézmény üzemeltetője és fenntartója

Közép-Budai Tankerületi Központ

1028 Budapest, Fő utca 80.

KK azonosító

2017. januártól BO 0701

Közép-Budai Tankerületi Központ

2019. szeptembertől K11144

I.3. Az intézmény jövőképe és küldetésnyilatkozata

Szeretnénk, ha iskolánk „általános iskola” lehetne a szó legnemesebb értelmében. Legfőbb célunk, hogy gyermekeinknek biztosíthassuk mindazt, amit egy általános iskola nyújthat: az elvárásoknak megfelelő alapképzés megteremtését, igényes nevelési szint elérését, kritikus gondolkodásra, környezettudatosságra, a fenntartható fejlődésre való törekvés mellett a boldog, emlékezetes gyermekkor.

Célunk, hogy fejlesszük mindazokat a kompetenciákat, amelyek segítik tanulóinkat a munka világába való beilleszkedésben, illetve kialakítja bennük az élethosszig tartó tanulás igényét, valamint biztosítsuk számukra mindazokat a lehetőségeket, amelyekkel kibontakoztathatják készségeiket, képességeiket, továbbfejleszthetik adottságaikat. Fontos számunkra, hogy mindezt tehessék olyan elfogadó környezetben, amely támogatja egyéni törekvéseiket is.

Látszólag ez könnyű feladat, hiszen iskolánk nem kíván semmilyen speciálisat, vagy különlegeset oktatni. Azonban, ha a nevelést-oktatást a lehető legmagasabb szinten, tudásunk legjavát adva, a gyermekeink személyiségének fejlődését elsődleges célnak tekintve végezzük, belátható, hogy nem is oly egyszerű a feladatunk, mégis biztosak vagyunk abban, hogy iskolánk, a „Lisznyai”, egyedi és különleges az iskolák között.

I. 5. Az intézmény antiszegregációs gyakorlata és az érintett területek jellemzői

Az iskola a szakmai alapképzés alapján integráló iskola, fogad SNI és BTMN-es tanulókat is, ezeknek a tanulóknak fejlesztő, felzárkóztató foglalkozásokat tart. Az iskolában kevés a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló. A csoportba soroláskor nagyon fontos szempont, hogy a tanulócsoporthoz összetétele heterogén és arányos legyen.

A továbbtanulás mutatók az utóbbi években azt mutatják, hogy a tanulók egyre magasabb számban tanulnak tovább – gyakran már a negyedik és hatodik évfolyam után -

gimnáziumokban, de sokan választják még mindig a szakképzést is. Mindez köszönhető a tanórákon végzett pedagógiai munkának, valamint a felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásoknak. Nincs olyan tanulónk, aki ne tanulna tovább valamilyen középfokú intézményben.

Az intézményben jóval a budapesti átlag alatt marad a lemorzsolódással fenyegetett diákok száma. A valós lemorzsolódás, vagyis, hogy a tanuló a 8. évfolyam befejezése előtt elhagyja az iskolát egyáltalán nem jellemző. Az iskola a tanítási órákon, felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokon is nagy hangsúlyt helyez a tudás megerősítésére, a motiváció felkeltésére és megtartására, a tanév végi lemorzsolódás veszélyének elhárítására.

Iskolánkra nem jellemző a kiemelkedő hiányzási mutató, sem az igazolatlan sem, az igazolt hiányzások tekintetében. Ez nagyrészt a szülői hozzáállásnak és felfogásnak is köszönhető, másrészt az iskola következetes elvárását is tükrözi. Nagyon szigorúan vesszük az igazolatlan hiányzásokat, még a tanórai késésekből összegyűlt igazolatlan órákat is. Következésképpen betartjuk jelzési kötelezettségeinket, s a gyermekjóléti szolgálatokkal már korai szakaszban együttműködve tudunk érdemben segíteni a szülőknek, hogy megakadályozzák az igazolatlan hiányzások növekedését

A kompetenciamérés eredményeiben az intézmény az utóbbi két megírt mérés során szignifikáns eltérést nem mutatott az országos mérés eredményeihez képest. A 2019-es mérésben részt vevő, minimumszintet el nem érő tanulók aránya magasabb a budapesti és országos átlaghoz képest is, azonban a magas BTMN-es, SNI-s tanulói arány miatt rosszabbak ezek a mutatók, de ezek is inkább csak a 8. évfolyamon mutatnak nagy eltérést.

Az intézmény fejlesztési terve:

- javítani a továbbtanulási mutatókat
- az országos kompetenciamérés eredményeinek tekintetében megközelíteni a tankerületi átlagot
- az eddig elért eredmények megtartása az egyenlő bánásmód, a deszegregációs intézkedések és esélyegyenlőségi eredmények tekintetében
- hosszútávú hátránykompenzáció a HH/HHH, az SNI és BMTN-es tanulók esetében

- módszertani kultúra fejlesztése az eredményesebb tanulás érdekében
- IKT eszközök széles körű használata
- belső tudásmegosztás

II. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

II.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

II.1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka alapelvei:

Az alapelveket a 2011. évi CXC törvény határozza meg:

„A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozza meg.” - melyet a nevelőtestület értékrendje alapján preferál:

- intézményünk működésében érvényesül a jogszerűség, szakszerűség és törvényesség
- pedagógiai tevékenységünk alapja a gyermekközpontúság, differenciált, komplex személyiségfejlesztés
- a kiemelkedő készségű és képességű tanulóknak lehetőség biztosítása tehetségük kibontakoztatására
- az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség biztosítása az eredményesség érdekében, mely során minden tanuló lehetőséget kap, hogy leküzdje hátrányait
- motiváció, aktivizálás, illetve folyamatos ellenőrzés, értékelés
- minőségelvű és partnerközpontú szemlélet, amely során egyenrangú félnek tekintjük a tanulókat, a szülőket, a pedagógusokat,
- a demokrácia elveinek érvényesítésére törekszünk

II.1.2. Értékek és célok

Elsődleges célunk a tanulók személyiségének komplex fejlesztése annak érdekében, hogy

- testileg és lelkileg is harmonikus, erkölcsileg szilárd alapokon álló felnőttekké váljanak
- képesek legyenek önmagukért és másokért felelősséget vállalni
- képesek legyen az önálló tájékozódásra, véleményformálásra
- kialakuljon nemzeti öntudatuk, a haza felelős polgárává váljanak, ugyanakkor Európához tartozás tudata is kialakuljon bennük
- feladatuknak tekintsék a kultúra és a természet értékeinek megőrzését

II.1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai:

Ezen célokra épülve az iskola feladata

- az alapkészségek elsajátításának biztosítása: a 8. osztály végére rendelkezzenek mindazokkal az ismeretekkel, amelyek korszerűek, a mindennapi élet során hasznosíthatóak, tovább építhetőek. Olyan ismereteket közölni az emberre, társadalom, természetre, technikára, művészetekre vonatkozóan, amelyek megalapozzák a műveltségüket, világképüket, személetüket. Segítenek az eligazodásban a szűkebb és tágabb környezetükben egyaránt.
- indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása: képességkibontakoztató, az integrációt segítő foglalkozásokkal.
- erkölcsi, etikai értékek közvetítése
- nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megismertetése: ezáltal válik toleránssá, felelősségteljesen gondolkozó felnőtté, aki be tud illeszkedni szűkebb és tágabb környezetébe is.
- közvetítse a helyes magatartási, viselkedési normákat: fontosnak tartjuk, hogy a tanulóink értéknek tekintsék a szorgalmat, tudást, a munkát. Emellett az egyén és közösség irányába is egyformán tanúsítsanak tiszteletet, az egymás közötti megfelelő kommunikációt ismerjék és alkalmazzák a társas érintkezések során.

- érték közvetítés: a biológiai lét értékeinek, a társadalmi lét értékeinek közvetítése, ezáltal hazáját szerető, az épített környezetére igényes, a természeti környezetére vigyázó felnőtté váljon.

ezáltal fejleszteni

- a tanulóink gondolkodását,
- kommunikációs és manuális képességét,
- kreativitását,
- problémamegoldó képességét,
- együttműködési képességét
- akaraterejét, kitartását,
- igényét a tanulásra,
- önálló tanulási és szelektálási képességét,
- érdeklődését a világ és mások dolgai iránt,
- egészséges életmódra való törekvését,
- fenntartható fejlődésre, a környezetének megóvására való törekvését
- döntési készségét;
- a különböző társadalmi szerepek közötti eligazodását.

Célunk, hogy gyermekeink a fentiek eredményeként az általános iskola utolsó évfolyamáig:

- harmonikusan be tudjanak illeszkedni a közösségekbe és a tágabb lakókörnyezetükbe, a nemzeti közösségünkbe
- megfelelő önfegyelemmel, szorgalommal, tisztességgel rendelkezzenek,
- tudjanak egyénileg (konfliktuskezelés, kreativitás) és csoportban (kooperativitás) is problémákat megoldani,
- képesek legyenek az együttműködésre,
- pontosak, rendszeretők, udvariasak legyenek,
- képesek legyenek önállóan információt szerezni
- magas műveltséggel rendelkezzenek,
- képesek legyenek saját életük megszervezésére,
- tudjanak stratégiai döntéseket hozni,

- képesek legyenek reális önértékelésre

II.1.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka eszközei mindazok a módszerek, amellyel a nevelést segítjük elő. Ide tartoznak a közvetlen módszerek, amelyek révén a pedagógus közvetlenül hat személyes kapcsolata révén a tanulóra, illetve a közvetett módszerek, amely révén áttételesen, a közösségen keresztül hat a diákokra. Ezek a módszerek lehetnek verbálisak (beszélgetés, magyarázat, értékelés, vita) és nonverbálisak is (személyes példamutatás, művészeti nevelés).

Kiemelt figyelmet fordítunk minden diánkunk családjával való kapcsolattartásra, a szoros együttműködésre. Ahhoz, hogy a megfelelő figyelmet és fejlesztéseket kaphassák meg a tanulóink, szükség van arra, hogy a kommunikáció folyamatos legyen, jelzéseket kaphassunk a szülőtől és adhassunk a szülő felé. Minden diákot egyformán kezelünk, igyekszünk megtalálni a nevelésükhöz leginkább megfelelő módszereket.

Emellett ugyanolyan fontos, hogy az intézményben dolgozó pedagógusok megkapják a megfelelő támogatást annak érdekében, hogy a tanulóknak megláthassák a tehetséget, elindíthassák őket a tehetségük kibontakoztatása felé, megtalálva ehhez a megfelelő pedagógusokat, szervezeteket, lehetőségeket.

A rejtett tanterv részeként példamutató magatartással igyekszünk a tanulóinknak megmutatni a helyes erkölcsi, magatartási és viselkedési normákat.

II.1.5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka szinterei

Tanórai foglalkozások:

A nevelés/oktatás elsődleges szintere a tanítási óra, ezért az oktatásszervezést alapvetően tantermi/tanórai keretek között szervezzük meg, azonban nem korlátozódhat csak erre. Tudjuk, hogy a gyermekek nevelése és oktatása, személyiségének fejlesztése folyamatos feladat, tanórákon, fejlesztő és tehetséggondozó foglalkozásokon, délutáni foglalkozásokon, szabadidős tevékenységek alatt, de még a szünetekben, ebédlőben is, az "iskolai élet" minden percében, az iskola falain belül, s azon kívül is, kirándulások alkalmával. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy bármilyen magasztos nevelési feladatot tűzhetünk magunk elé, célt csak akkor érhetünk, ha egész személyiségünkkel, létünk

minden percében, (még magánéletünkben is) annak megfelelően élünk, azt sugározzuk követendő példaként. Ennek ellenére szükséges az egyes nevelési feladatoknak külön kiemelt színteret is biztosítanunk.

Egyéb foglalkozások

A szülők és a tanulók igényeinek, valamint a köznevelési törvény előírásainak összehangolásával szervezzük tanulóink szabadidejét.

A tanítási órákkal lekötött időn túli délutáni tevékenységek: napközi, tanulószobai foglalkozás, fejlesztő foglalkozás.

A tanításhoz szervesen illeszkednek a foglalkozások, melyeket a szülői igénynek megfelelően

16.00-ig szervezzük, de sokan igénylik a 17:00-ig tartó pedagógiai ügyeletet is.

Alsó tagozatos csoportjainkat lehetőség szerint osztályonként szervezzük. Jelenleg az 1-4. évfolyamos tanulóink szinte kivétel nélkül igénybe veszik a napközis foglalkozást. A gyerekek a foglalkozások keretében a délutáni tanulási idő alatt a pedagógusok segítségével mellett készítik házi feladataikat.

Ebben az időszakban kerül sor az étkeztetés megoldására, majd diákjaink minden nap – lehetőleg a közeli játszótéren, illetve az iskola udvarán - levegőznek, és végeznek játékos testmozgást.

A felső tagozatos diákok a tanórák utáni szünet keretében étkeznek, majd tanulószobai foglalkozás keretében töltik hasznosan az idejüket az iskolában. A tanulószobai foglalkozás ideje alatt a házi feladataikat elkészítik, illetve a tanórákon feladott elméleti tananyag elsajátításával foglalkoznak. A pedagógusok, a tanuláshoz szükséges nyugodt légkör megteremtésén túl segítséget is nyújtanak a diákok számára a lecke elkészítésében, esetleg gyakorló feladatok elvégzésével is hozzájárulnak a tananyag elsajátításához.

A pedagógus kollégák az alsó és felső tagozaton egyaránt gondot fordítanak a szervezett szabadidős tevékenységekre is (pl. társas játékok, filmek, színházi előadások megtekintése, kézműves tevékenységek stb.), de lehetőséget teremtenek a szabad kötetlen játéokra is.

Természetesen a tanulók részt vehetnek az iskola egyéb tanórán kívüli foglalkozásain is, illetve a szüleik által választott/szervezett, és nem iskolánkban megtartott foglalkozásokra is elmehetnek.

A tanórákon folyó nevelő-oktató munkához szorosan kapcsolódnak a tanítási időn kívül szervezett programok. Iskolánkban változatos programokkal igyekszünk színesebbé tenni tanulóink életét, amelyeket rendszerint iskolánk pedagógusai szervezik, amennyiben lehetővé válik alkalmazása, úgy szabadidő szervező vezetésével. A rendezvények lebonyolításában olykor volt lisznyais diákok is részt vesznek.

Kiemelt szerepe van az iskolai ünnepélyeknek, megemlékezéseknek, emlénapoknak. A magas színvonalat mindig más és más osztály biztosítja, lehetőséget kapva ezzel is a tehetségek feltárására és kibontakoztatására. Hagyománnyá váltak az osztálykeretben megtartott, hangulatos karácsonyi ajándékozások és anyák napi ünnepek is.

Nyílt napokat és egyéb iskolába invitáló rendezvényeket rendezünk a leendő elsősöknek és szüleiknek, ahol betekintést nyerhetnek iskolánk életébe és megismerkedhetnek gyermekük leendő tanítóival is.

Szakkörök

Szakkörök biztosítanak lehetőséget tanulóink képességeinek minél magasabb szintű kibontakoztatására, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Arra törekszünk, hogy minden korosztály megtalálja az érdeklődésének megfelelő lehetőséget. Jellege szerint egyaránt tartunk tehetséggondozó, felzárkóztató és hobbi jellegű elfoglaltságokat diákjaink számára. Szakköreinket a tanév elején felmért tanulói igényeknek megfelelően, a finanszírozási feltételek figyelembe vételével szervezzük.

Korrepetálás, egyéni fejlesztés, tehetséggondozás

A tanulási nehézségekkel küzdő, felzárkóztatásra szoruló gyermekeknek egyéni, illetve kis csoportos korrepetálást tartunk, részint rendszeresen az órarendbe illesztve, részint alkalmasszerűen. Egyéni foglalkozásokkal nyújtunk segítséget azoknak a tanulóknak is, akik másik iskolából kerülnek hozzánk, hiszen előfordul, hogy eltérő ismeretekkel rendelkeznek az azonos évfolyamba járó tanulók.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő diákok gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus nyújtotta segítséget kapnak.

A sajátos nevelési igényű diákjaink megsegítése az utazó hálózaton keresztül történik – gyógypedagógusok segítségével.

Mindemellett a kiemelkedő képességű diákjaink is támogatást kapnak képességeik kibontakoztatásához.

Zene

A zenei kulturáltság kialakítása, a mai világot eluraló könnyűzenei túlsúly mellett a klasszikus zene szépségeinek, értékeinek megismertetése, rangjának visszaállítása az iskola egyik fontos feladata. Az iskolaépületet velünk közösen használó Farkas Ferenc Zeneiskolával kialakított jó együttműködésnek köszönhetően diákjaink magas létszámban vesznek részt a zenei kiselőképző, szolfézs és zeneórákon. A zeneiskola pedagógusai délutánonként iskolánkban többféle hangszeres zeneoktatást végeznek. Ének szakos kollégánk vezetésével működő iskolai kórusunk heti két alkalommal énekkari foglalkozást tart.

Sport

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, szellemi képességeik maximális kibontakoztatásához elengedhetetlen a megfelelő mennyiségű és minőségű, az életkori sajátosságokhoz igazodó mozgási lehetőség biztosítása. Tanítványaink számára a mindennapos testedzés lehetőségét már régen kidolgoztuk az egészségnevelési és környezeti nevelési programunk részeként. Iskolánkban már 2005-től (a választható az emelt szintű testneveléssel) megvalósult a mindennapos testnevelés, 2015 szeptemberétől pedig valamennyi diák heti 5 órában vesz részt a magas színvonalú testnevelés oktatásban. De számos sportos szabadidős programot is rendszeresen szerveznek testnevelő kollégáink. A testnevelési órák keretében – fenntartói finanszírozással – részesülnek úszásoktatásban tanulóink. A testnevelés órák keretében, évente, a NETFIT felmérés keretében mérjük a tanulók fizikai állapotát. Mindezek mellett tanulóink különböző sportversenyeken, tömegsport rendezvényeken, diákolimpián, nyári táborban vehetnek

részt. Azokat a tanulókat, akik sportteljesítményeikkel kitűnnek, egyesületekbe, szakemberhez irányítjuk.

Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák

Célja: honismeret, az általános műveltség növelése, egészséges életre nevelés, környezetvédelem, a tanteremben tanult ismeretek alkalmazása a mindennapi életben.

Erdei iskolába elsősorban a nagyobb diákok utazhatnak. Az alsó tagozaton a 4. a felső tagozaton a 6. évfolyamosok erdei iskolai programon való részvételét kezdeményezzük, mert esetükben fenti célok megvalósulása és a tantervi tananyag megfelelő részeinek elsajátítása jól összehangolható, akár kötetlen, tanítási órák nélküli formában is.

Több napos kirándulás, illetve erdei iskola intézményvezetői engedéllyel szervezhető, ha az erdei iskolák programjainak, illetve a pedagógusok túlmunkájának finanszírozását a fenntartó biztosítja, és a tanulók szülei vállalják (előzetes felmérés alapján) az egyéb költségek befizetését.

A 6. évfolyam esetében a következő tanévre pályázat nyújtható be (EMMI Támogatás kezelő) a Határtalanul program megvalósítására. Nyertes pályázat esetén a kiírásnak megfelelően az utazáson kívül projekt napot is kell szervezni.

II.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Minden gyermek külön, önálló személyiséggel rendelkezik, s feltétlenül fontos, hogy lehetőleg minden diák a személyiségének legmegfelelőbb, azt legjobban fejlesztő bánásmódot kapja. E cél érdekében a tanulót tanító pedagógusok – az osztályfőnök vezetésével – folyamatos megbeszéléseik során, közösen alakítják ki a legmegfelelőbb bánásmódot. Külön kiemelt színtere e konzultációknak a negyed- és háromnegyedévben tartott értékelő nevelési értekezletünk. Természetesen az iskola önmagában kevés, eredményesek csak akkor lehetünk, ha a szülői házzal is rendszeresen egyeztetjük tapasztalatainkat, elképzelésünket, szülői értekezleteken, fogadó órákon, s szükség szerint bármikor, ha azt a pedagógus, vagy a szülő kezdeményezi.

II.2.1. Erkölcsi nevelés:

A tanítási órákon és azokon kívül is törekedni kell arra, hogy megismertessük a diákokkal a nemzeti és egyetemes erkölcsi értékeket, ezáltal szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szer, törekedjen a közjóra, és képes legyen felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően. A természeti, társadalmi és kulturális értékek megismertetésével képessé válnak arra, hogy értéknek és feladatának tartsa a kultúra, az élővilág változatosságának megőrzését.

II.2.2. Nemzeti nevelés:

A nemzeti hagyományok és kultúra, az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismerése révén a haza felelős állampolgárává válik, kifejlődik benne a hazafias érzelmvilág. Ezáltal megtalálhatja a helyét a tágabb környezetében.

II.2.3. Érzelmi nevelés:

Az iskolai környezetnek és családi környezetnek nagyon fontos szerepe van abban, hogy a tanulókat helyesen cselekvő, az igazságra és igazságosságra fogékony felnőttekké nevelje. Ezáltal válnak képessé arra, hogy empátiával, toleranciával forduljanak minden embertársuk felé.

II.2.4. Társas kapcsolatok, közösségi nevelés:

Az együttélés szabályainak megismertetésével, az együttműködési készség kialakításával és a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátításával képes lesz tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására, megtalálja a helyét a családjában, a tágabb környezetében is.

II.2.5. Személyes kompetenciák fejlesztése:

A testi és lelki egészség fenntartása, a reális önismeret, az önállóságra való törekvés biztosítása révén a tanulók képessé válnak a személyes érdekeik érvényesítésére, képességeik kibontakoztatására, önellátásra. Emellett fontos része a tanuláshoz, munkához szükséges képességek, készségek, attitűdök fejlesztése is, így találja meg a helyét a munka világában.

II. 3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az általános iskolákban minden pedagógus, de elsősorban az osztályfőnökök, a biológia, kémia, fizika és testnevelő tanárok, napközis nevelők legfontosabb - az összes tanulót érintő -

gyermekvédelmi feladata az egészségnevelés. Alsó és felső tagozaton egyaránt előkerülnek ezek a témák, igazodva a tanulók életkorához.

Az egészségfejlesztés legfőbb feladata, hogy a tanulóiban kialakítsa az igényt az egészséges életmód iránt. Tudatosítani kell a tanulóiban, hogy a testi és lelki egészség az egyik legfőbb érték, ennek megőrzése legegységesebb érdeke és ezáltal legfőbb feladata is. Tájékozott emberként ismeri a veszélyeket, képes azok elhárítására. Ennek érdekében az iskola célja és feladata, hogy tanulóink egészséges felnőttként képesek legyenek megfelelni a kihívásoknak.

Az iskola feladata a helyes higiénés magatartás kialakítása, ami magába foglalja a személyes higiénét (testápolás, fogápolás), a tisztaság iránti igényt, a környezeti higiénére való igényt is. Az egészséges táplálkozásra nevelés során megfelelő étkezési szokásokat alakítanak ki, megismerkednek a táplálkozás veszélyeivel, képessé válnak arra, hogy kialakítsanak maguk számára egy egészséges étkezési napirendet is. A balesetek megelőzésére, betegségek elkerülésére való nevelés során megismeri a balesetveszélyes helyzeteket, felkészül ezek megelőzésére, kezelésére. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával képessé válik segítségnyújtásra veszélyhelyzetekben. Emellett, mivel sajnos már az általános iskolások is egyre veszélyeztetettebbé válnak - kiemelten fontos a szenvedélybetegségek (drog, alkohol, dohányzás, és egyéb, pl. IKT-addikció) megelőzését célzó felvilágosító tevékenység, ezeknek a szereknek az elutasítását célzó nevelés.

Alsó tagozaton az egészségnevelés terén kitűzött célokat leginkább testnevelés órakon, etika órán, környezetismeret órakon adják át a pedagógusok a tanulóknak.

Emellett persze a tantárgyak komplexitását figyelembe véve olvasás órakon, matematika órakon is előkerülhetnek ezek az ismeretek. A tanulók életkorát figyelembe véve inkább a személyes higiéné, az egészséges táplálkozás, alapszintű elsősegély-nyújtó ismeretek témakörben tanulhatnak a diákok.

Felső tagozaton az egészségnevelés terén kitűzött célokat leginkább a testnevelés órakon, a biológia, kémia, fizika és osztályfőnöki/közösségi nevelés órakon adják át a pedagógusok a tanulóknak.

Testnevelés, biológia, kémia, technika és fizika órakon minden év elején balesetvédelmi oktatás történik, mely során a balesetveszélyes helyzetekre hívják fel a figyelmet a

pedagógusok, illetve a veszélyhelyzetben történő helyes, segítő magatartást mutatják be. A biológia tantárgy keretében több témakört is érintenek a tanulók: helyes táplálkozás, testi és lelki egészség, dohányzás, alkohol és drogok, szexualitás. Fizika és kémia órákon elsőségedlynyújtási ismereteket kapnak, emellett a környezeti higiénére való nevelés alapelveit.

Osztályfőnöki és etika órákon találkoznak a lelki egészség témaköreivel, konfliktuskezeléssel, stresszkezeléssel, de előkerülnek az addiktív szerekkel kapcsolatos ismeretek, a szexualitás is.

II.4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Közösségekben, társadalomban élünk, s a gyermekeinknek meg kell tanulniuk, hogy önmegvalósításra való törekvésük során nem sérthetik társaik jogait, alkalmazkodniuk kell. A közösség azonban ennél sokkal többet jelent, hiszen csapatban, teamben sikeresebb a munka és a szabadidő eltöltése is kellemesebb. A diákoknak meg kell tanulniuk azt is, hogy a közösség kötelezettségekkel is jár, s érte áldozatokat is kell hozni, és azt is, hogy mely közösségekért tartoznak felelősséggel. Ki kell alakítanunk gyermekeinkben az osztályukhoz, iskolánkhoz és a magyar társadalomhoz való tartozás érzését. A közösségi nevelés az iskolában állandóan jelenlévő folyamat, azonban kiemelt szerepet kap az osztályfőnöki órákon, tanulmányi kirándulásokon, osztályprogramokon, az erdei iskolákban és az osztályok közötti versenyek alkalmával, a napközis foglalkozások keretében, valamint a különböző iskolai rendezvények során.

II.4.1. Tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése minden pedagógus feladata. Komplex folyamat, mely során figyelembe kell venni a közösségben és családban elfoglalt helyét. A személyiségfejlesztés során el kell érni, hogy segítőkész legyen társaival, becsülje meg mások munkáját, tehetségét, rendelkezzen önfegyelmel, szorgalmas és tisztességes legyen. Ezáltal lesz aktív és hasznos tagja az osztályközösségnek, a későbbiekben a közösségnek, aki felelősséget vállal önmagáért és közösségéért.

II.4.2. Egyéb foglalkozásokon megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A tanórán kívüli foglalkozások, mint a napközi és tanulószoba, az énekkar, szakkörök, tanulmányi kirándulások szintén alkalmasak a közösségfejlesztési feladatok megvalósítására. Emellett az iskolai szintű rendezvények, sportrendezvények, karácsonyi és farsangi ünnepek, Szüreti multság, Márton napi vigalom, Nyárvaró multságok, tanulmányi versenyek szintén megfelelő szinterei a közösségfejlesztésnek. Ezek az alkalmak erősítik az összetartozás élményét.

A diákönkormányzat tevékenysége révén megtanulhatják, hogy ők is részt vehetnek az iskolai élet alakításában, a közösség építésében, megtanulnak felelősséget vállalni a többi diáktársukért.

II.5. Pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

II.5.1. Nevelőtestület:

Az iskolát érintő legfontosabb nevelési és módszertani kérdésekkel foglalkozik. Intézményünkben két alsós, felsős osztályfőnöki, humán, reál és testnevelés munkaközösség működik. Kis iskola lévén a kollégák közötti megbeszélések, tapasztalatcserék megfelelő alapot biztosítanak az egységes tanításhoz. A tanárképzés feladatában is részt veszünk, hiszen kollégáink szükség esetén vezetőtanárként is működnek.

Fontos elvárás a pedagógussal szemben, hogy

- tegyen meg minden tőle elvárhatót a nevelő-oktató munkája során a tanuló személyiségének teljeskörű fejlesztéséért, tehetségének kibontakoztatásáért, figyelembe véve a gyermek képességeit, készségeit.
- a kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal külön foglalkozzon, a különleges bánásmódot igénylő tanuló felzárkóztatását segítse, a tehetséges gyerekeket felismerje, segítse őket tehetségük kibontakoztatásában, fejlesztésében. Szükség esetén működjön együtt a nevelést-oktatás segítő munkatársakkal, szakemberekkel.

- nevelje a tanulókat egymás elfogadására, tiszteletére, együttműködésre, testi és lelki egészségének megóvása és fejlesztése érdekében mindent tőle telhetőt megtegyen.
- a gyermeket testi és lelki egészségének megőrzése érdekében tegyen meg mindent, balesetvédelmi előírások betartásával és betartásával, vészhelyzetek felismerésével és elhárításával, szakemberek bevonásával.
- ismerje az iskola alapidokumentumait, az abban foglaltak szerint végezze munkáját.
- törekedjen a folyamatos önképzésre, továbbképzésekkel, kihasználva az egymástól való tanulás lehetőségét is
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson
- rendelkezzen korszerű digitális ismeretekkel, amelyeket vagy továbbképzéssel, vagy egymástól való tanulás útján szerez meg. Emellett azonban nem csak használnia kell tudnia az eszközöket, hanem a felelős használatát is ismernie kell, illetve ezen ismereteket át kell tudnia adni a gyerekeknek. Tudja alkalmazni a digitális közösségépítés eszközeit és lehetőségeit, ismerje fel ennek hasznát és létjogosultságát, lehetőségeit, ezzel segítve a gyerekeket a megfelelő digitális kompetenciák elsajátításában.

II.5.2. Osztályfőnöki munka tartalmai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok munkaköri leírását az SzMSz tartalmazza részletesen.

- az osztályába járó tanulók életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására,
- megismerje az osztályába tartozó tanulók személyiségét, s ezek alapján segítse az egyes tanuló személyiségének helyes irányba fejlődését,
- irányítsa, és osztályprogramok szervezésével elősegítse az osztály jó osztályközösséggé alakulását,
- felmérje az diákok otthoni szociokulturális hátterét,
- kapcsolatot tartson az osztályában tanító pedagógusokkal, konzultáljon velük, tájékozódjon a tanulók viselkedéséről, teljesítményéről, illetve tájékoztassa őket a gyermekek családi hátteréről, egyéb problémáiról (pl. SNI, BTMN, egészségügyi problémák, szülői válás stb.),

- figyelemmel kísérje az osztályába járó tanulók tanulmányi előmenetelét, elvégezze a diákok magatartásának és szorgalmának értékelési feladatait, figyelembe véve a tanár társai, valamint a diákok véleményét is,
- rendszeres kapcsolatot tartson az osztályába tartozó gyermekek szüleivel, rendszeresen – KRÉTA - elektronikus napló, e-ellenőrző, illetve személyes találkozások útján - tájékoztassa őket a diákok előmeneteléről, viselkedéséről, továbbá figyelmeztesse a szülőket, ha gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- közreműködjön a tanulók és tanárok konfliktusainak megoldásában, szükség szerint a problémamegoldásba bevonja a szülőket is,
- az osztályfőnöki órák keretein belül is fektessen hangsúlyt az egészséges életmódra nevelésre, a balesetvédelemre, szenvedélybetegségek megelőzésére,
- segítse, támogassa, illetve megszervezze a nemzeti-, iskolai- és „családi” ünnepek méltó megünneplését (március 15., karácsony stb.),
- rendszeresen tájékoztassa a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről,
- szülői értekezleteket, fogadó órákat tartson,
- a gyermek és ifjúságvédelmi munkát segítő kolléga segítségével és útmutatásai alapján gyermekvédelmi feladatokat lásson el, melynek keretében:
- a pedagógusok, tanulók, vagy szülők jelzése, illetve a velük folytatott beszélgetés alapján a veszélyeztető körülmények feltárása és a megfelelő intézkedések érdekében megvizsgálja a gyermeket veszélyeztető tényezőket, és ha azokat az intézmény rendelkezésére álló pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethetőnek értékeli, az intézményvezetővel együttműködve kezdeményezi a Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ szolgálat értesítését,
- gyermekbántalmazás vélelme esetén az intézményvezetővel együttműködve kezdeményezze a Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ értesítését,
- a tanulóval kapcsolatban SNI vagy BTMN eshetőségének fennállása esetén beszélgetést kezdeményezzen a szülővel, illetve az intézményvezetővel együttműködve jelzőlapot készítsen és küldjön a Nevelési Tanácsadóba
- együttműködjön a Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ, valamint a Nevelési Tanácsadóval, részt vegyen az általuk szervezett eset-megbeszéléseken.

- személyesen is mindent megtegyen a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzésére, visszaszorítására.
- elvégezze az osztályával kapcsolatos adminisztrációs tevékenységet – elektronikus osztálynapló, törzslapok vezetése, bizonyítványok kiállítása, statisztikai és egyéb adatok szolgáltatása, továbbtanulási nyilvántartás vezetése stb.,
- a továbbtanulási időszakban – 8. évfolyam – a továbbtanulási adatlapokat ellenőrizze és továbbítja,
- figyelemmel kísérje az osztály berendezésének állagát, tájékoztassa az iskola vezetését amennyiben karbantartási, felújítási munkálatok, illetve a berendezési tárgyak cseréjének szükségességéről,
- irányítsa az osztály otthonossá tételét, dekorálását.

II. 6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Minden tanítási órán igyekszünk a gyermekeinkkel megfelelő differenciáltsággal foglalkozni, hogy minden tanulónk képessége, tehetsége legjavát nyújthassa.

A tanításon kívül, szakkörökkel (szaktárgyi, dráma, zenei, sport, kézműves), illetve egyéni foglalkozásokkal, irányított otthoni munkáltatással igyekszünk a tehetséges diákjainkat képességeik csúcsára juttatni. Házi versenyekkel, pályázatok kiírásával motiváljuk tanulóinkat arra, hogy a bennük rejlő tehetséget kiteljesítsék.

Pedagógusaink a kiemelkedően tehetséges gyermekeket tervszerűen, egyéni foglalkozásokkal, illetve személyre szabott feladatokkal készítik fel a különböző országos, valamint levelezős versenyeken való szereplésre.

Iskolánk szakmai alapidokumentumában is kijelölt feladata a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő diákok integrált oktatása, melyet a köznevelési törvény rendelkezései is előírnak a köznevelési intézmények számára. Helyi pedagógiai programunk kidolgozásánál alapul vettük, hogy a gyermekek – minden más diákkal együtt – közös emberi tulajdonságokkal rendelkeznek, ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban élnek. Oktatásukban, nevelésükben speciális szükségleteik ellátásával számukra is lehetővé kívánjuk tenni

annak az alapműveltségnek az elsajátítását, mely lehetővé teszi továbbtanulásukat, a társadalomba való beilleszkedésüket.

Az intézmény a szakmai alapidokumentuma szerint elláthat: a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulókat – mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral élőt és érzékszervi fogyatékos, hallásfogyatékos. Emellett a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat is ellát, akiknek különféle részképesség zavarai vannak.

Az integráció során – az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodva – egyéni szükségleteikhez igazított módszerekkel, ismeretanyag-átrendezéssel, értékelési rendszerrel, a lefektetett általános célok és a közoktatás tartalmi szabályozásának elveihez alkalmazkodva nevelünk, oktatunk. Célunk olyan elfogadó környezet kialakítása a tanítás-tanulás folyamatában, amely figyelembe veszi az egyes diákok egyéni szükségleteit; érvényt szerezve az egyedi sajátosságaikhoz igazított tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásának. Az egyéni fejlesztési terv elkészítése mellett esetükben is, - hasonlóan valamennyi tanulóhoz – munkánk fontos célja az egészséges énkép, önbizalom kialakítása, a kudarcűrő-képesség növelése és az önállóságra nevelés.

Ezeknek a gyermekeknek is nagyon fontos, hogy sikerélményt nyújtson az iskola, a tanulás. Ennek eszköze lehet a digitális eszközök alkalmazása, elsősorban a természettudományos órákon, ahol a játékosság, élményszerűség aktívan hozzájárul a megértéshez, elvont fogalmak vizualizációjával, könnyebben sajátítható el a tananyagot, megelőzze ezen tanulók lemorzsolódását, vagy akár még a természettudományos pálya is vonzóbbá válhat általa számukra.

Egyre magasabb az olyan gyermekek száma, akik különleges személyiségük, genetikai adottságaik vagy éppen aktuális családi vagy egyéb problémáik miatt az átlagostól - akár csak időlegesen - erőteljesen eltérnek. Ezeknek a gyermekeknek mind a közösségbe való beilleszkedéshez, mind a tanulmányaik elvégzéséhez külön segítséget kell adnunk, ellátásuk, integrált nevelésük, oktatásuk feladatunk. Ez minden pedagógus feladata, de elsődleges felelőse az osztályfőnök, aki - az érintett gyereket tanító pedagógusokkal és a szülőkkel konzultálva, együttműködve - személyes beszélgetésekkel, tanácsokkal, lehetőség szerinti korrepetálások megszervezésével segíti át a tanulót a nehéz időszakokon. Az iskola ennek a feladatnak az ellátásához együttműködik a gyermekek érdekében tevékenykedő más intézményekkel, szervekkel, személyekkel (pl. a

Pedagógiai Szakszolgálattal, a Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ, az iskolaorvossal, iskolapszichológussal, utazó gyógypedagógusokkal, illetve a tanulók lakhelye, tartózkodási helye szerinti szervezetekkel). Az iskola a következő prevenciós és fejlesztő tevékenységeket végzi, illetve lehetőségeket biztosítja:

- konzultáció az osztályfőnökkel, szaktanárokkal, szülőkkel, fejlesztőpedagógussal, utazó gyógypedagógussal, iskolapszichológussal,
- versenyeken, pályázatokon való részvétel,
- sportköri foglalkozások,
- dráma/színjátészó szakkör működtetése,
- lehetőség szerinti szaktárgyi korrepetálás,
- pedagógusok továbbképzése,
- gyermekvédelmi feladatok ellátása
- fejlesztő pedagógus alkalmazása,
- egyéni fejlesztés,
- logopédiai foglalkozás,
- beutalás pedagógiai, pszichológiai, szakértői vizsgálatokra, fejlesztő terápiára
- folyamatos konzultáció pszichológussal, mentálhigiénés szakemberrel, fejlesztő pedagógussal,
- az utazó gyógypedagógiai hálózat által történő ellátás megszervezése, - pedagógiai asszisztens által történő megsegítés.

Azokban az osztályokban, tanuló csoportokban, ahol sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő diákok integrált oktatása folyik, a pedagógussal szembeni elvárás:

- A probléma törvényi háttérének ismerete
- A részképesség-zavar tünet együttes megismerése
- A tanuló szakellátásának figyelemmel kísérése
- Differenciálási képesség az oktatás során
- Értékeléskor figyelembe venni a tanuló eltérő képességét; a szakértői véleményt
- Teljesítmény méréskor önmagához képest is nézze a fejlődést
- A problémát értesse meg a kollégáival

- A közösség nevelése a különböző képesség-zavarok tolerálására
- A szülőkkel szembeni figyelmes és tapintatos fogalmazás
- Együttműködés a tanulót oktató, nevelő és fejlesztő pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal, pedagógiai asszisztensekkel.

Az alsó tagozatos tanulói hiányosságok jó része folyamatos, személyre szóló célirányos fejlesztéssel kiegyenlíthető, így esély kínálkozik a tanulási sikerek átélése. Vannak azonban olyan területek és esetek, amikor a fejlesztés nem zárulhat le az alsó tagozat befejeztével, mert további gondozásra van szükség ahhoz, hogy a gyermek a későbbiekben képességeinek legjavát nyújthassa. Ilyen esetnek tekinthető a – többféle képesség fejletlenségéből adódó – tanulási nehézségek problematikája. Ezért fontos, hogy minél inkább személyre szóló fejlesztésben, differenciált bánásmódban részesülhessen az arra rászoruló tanuló, szükség szerint a felsőbb évfolyamokon is. Természetesen a kiemelt bánásmódot igénylő, szakértői véleménnyel rendelkező diákjaink egyéni szükségleteit is szem előtt tartjuk.

II.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jog gyakorlásának rendje

A diákönkormányzat az iskola tanulóinak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. Rendszeresen ülésezve javaslataival, véleményalkotási lehetőségével élve tevékenyen vesz részt az iskolai élet szervezésében és javaslatokkal élhet a tanulókkal kapcsolatos kérdésekben.

Saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik. Ezt a szabályzatot a diákönkormányzat készíti és a nevelőtestület hagyja jóvá. A szervezet élén a választott diákönkormányzati vezető áll, tagjai az osztályok képviselői

A DÖK tevékenységét a diákönkormányzatot segítő tanár támogatja, akit ezzel a feladattal az intézményvezető bíz meg határozott időtartamra, legfeljebb öt évre.

Az iskola berendezéseit és termeit a diákönkormányzat szabadon használhatja a DÖK segítő tanár felügyeletével.

A diákönkormányzat döntési jogköre:

- saját szervezeti és működési szabályzatának hatásköre

- egy tanítás nélküli munkanapról
- vezetőinek megbízásáról

II.8. Szülők, tanulók, pedagógusok és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái

Az, hogy egy iskola "jó"-e vagy sem, rengeteg tényezőn múlik. Ezek közül az egyik, de talán a leglényegesebb, hogy mindazok, akik "használják" az iskolát, képesek-e megteremteni a kellemes közérzet és a minél nagyobb teljesítmény feltételeit.

A résztvevők a diákok, a pedagógusok, a szülők, de köze van hozzá mindazoknak, akiknek szükségük van a létesítmény biztosította lehetőségekre, vagy felelősséget éreznek az iskoláért. Ennyi szereplő csak egymással együttműködve, egymás jogait, érdekeit, szándékait ismerve és tisztelve képes a "jó iskola" megteremtésére.

Tanulókat érintő kapcsolattartási formák:

Az iskola életéről, az aktuális feladatokról az intézményvezető a hirdetőtáblák, a diákönkormányzat ülésein tájékoztatja a tanulókat. Az osztályfőnökök pedig az osztályfőnöki órákon. A diákönkormányzat vezetője szintén a diákönkormányzat ülésein tájékoztatja a tanulók képviselőit.

Szülőkkel való kapcsolattartás formái

A szülők többségével kialakított jó kapcsolatot meg kell őriznünk. Ennek érdekében az évente rendszeresen, 2-2 alkalommal sorra kerülő szülői értekezleteken, illetve osztályfőnöki fogadóórákon, valamint a pedagógusok fogadó órái alkalmával és a szülőkkel folytatott kötetlen beszélgetések, valamint esetmegbeszélések során vitatjuk meg a felmerülő problémákat, a szülők iskolával szembeni elvárásait, a lehetséges megoldásokat. Minden évben rendezünk nyílt napokat és iskolába hívogató foglalkozásokat, amelyeken a leendő első osztályosoknak és szüleiknek lehetőségük nyílik az iskolánkban folyó munka megtekintésére; igény szerint a már hozzánk járó tanulók szülei is megnézhetik gyermeküket tanóra közben.

Az iskolai élet irányításában önálló testületként működhet, jogszabályokban meghatározott jogkörökkel rendelkező Iskolaszék, Intézményi Tanács, Szülői szervezet, vagy szülői munkaközösség.

II.8.1. Gyermek és ifjúságvédelem

A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatainkat együttműködve a Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központtal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal végezzük el.

A családok szociális helyzetének fölmérése, a gyermekek mentális és egészségügyi fejlődésének figyelemmel kísérése az egész nevelőtestület, de elsősorban az osztályfőnök feladata, így a szükséges esetekben az érvényes törvényekben és rendelkezésekben előírt lépéseket megtétele pl. Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ, illetve jegyző, vagy kormányhivatal értesítése, hatósági eljárás kezdeményezése.

A jogszabályoknak megfelelően együttműködünk, és rendszeres kapcsolatot tartunk a Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központtal, valamint a Pedagógiai Szakszolgálattal is. A Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ szociális segítő kollégát delegál az intézménybe, csoportos és egyéni foglalkozásokat is szervez az érzelmi problémákkal küzdő diákoknak, fejlesztő pedagógusuk pedig akár rendszeres segítséget is nyújt a tanulási nehézségekkel küzdő tanulóknak.

A Pedagógiai Szakszolgálat munkatársai logopédiai foglalkozásokat tartanak az iskolában végzett felmérés során kiszűrt tanulóknak, illetve óralátogatásokon figyelik meg, valamint pszichológiai és más egyéni vagy csoportos foglalkozásokat tartanak a hozzájuk beutalt tanulóknak.

II.8.2. Egészségügyi ellátás

A hét meghatározott napján iskolaorvosi rendelés biztosított. Az iskolaorvos rendszeres vizsgálattal ellenőrzi diákjaink testi fejlődését, és elvégzi a kötelező oltásokat.

Az iskolaorvos mellett dolgozó védőnő(k) a rendelési napon kívül még egy alkalommal dolgozik iskolánkban. A védőnő a tanulók egészségügyi ellátása mellett (pl. higiénias ellenőrzések, anoplura szűrés) segíti iskolánk pedagógusainak egészségnevelő munkáját.

Diákjaink tanévenként fogorvosi szakvizsgálaton vesznek részt.

Az iskolaorvos tanév elején szűri ki azokat a tanulókat, akiknek gyógytestnevelési foglalkozásokon kell részt venniük.

Az elsősegélynyújtás lehetőségét a tanári szobában teremtettük meg.

II.9. Tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Az intézmény a tanulmányok ideje alatt az alábbi vizsgákat szervezi meg:

- osztályozó vizsga
- javító vizsga
- különbözeti vizsga

Hatályos minden olyan tanulóra, aki

- osztályozó vizsgára jelentkezik
- a nevelőtestület osztályozó vagy javító vizsgára kötelez

Az iskolában szervezett vizsgák esetében a vizsgabizottság elnökét és két tagját az intézményvezető jelöli ki. Független vizsgabizottság esetén az elnököt és a tagokat a területileg illetékes kormányhivatal jelöli ki.

A tanuló, vagy a kiskorú tanuló gondviselője a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző 30. napig jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról az osztályzat megállapításának céljából. Meg kell jelölnie, mely tárgyból kíván vizsgázni. Az intézményvezető 8 napon belül továbbítja a kormányhivatal felé, ami a félév utolsó hetére szervezi meg a vizsgát.

Amennyiben a tanulót bármilyen tantárgyból javító vizsgára kötelezte a nevelőtestület, a bizonyítvány átvétele után 15 nappal kérvényezheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az intézményvezető 8 napon belül továbbítja a kérelmet a kormányhivatal felé. A vizsgabizottság tagja nem lehet olyan pedagógus, aki abban az intézményben tanít, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A tantárgyankénti vizsgakövetelmény megegyezik a helyi tanterv adott évfolyamára és adott tantárgyára vonatkozó követelményekkel.

A továbbhaladás feltétele, hogy teljesítse a helyi tantervben előírt minimum teljesítményt. Az osztályzat megállapításának érdekében a munkaközösségek által megállapított százalékos ponthatárokat alkalmazzuk.

Az egyéni munkarend szerint tanuló diákoknak év végi osztályozó vizsgán kell számot adni tudásáról, félévi osztályozó vizsgát csak abban az esetben kell tenni, ha a nyolcadik évfolyamos diák továbbtanulása miatt szükséges. A tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni.

Az az egyéni munkarend szerint tanuló diák, aki külföldön is folytat tanulmányokat, az iskolánk által kiállított bizonyítványa a külföldön szerzett bizonyítvánnyal együtt érvényes, és azon tantárgyak vizsgája alól mentesül, amelyek szerepelnek a külföldi bizonyítványában.

Mindenképpen vizsgáznia kell: alsó tagozaton: magyar nyelv, magyar irodalom, környezetismeret tantárgy magyar vonatkozású részeiből.

felső tagozat: magyar nyelv és magyar irodalom, természettudomány (természetismeret, biológia, földrajz) és történelem magyar vonatkozású részeiből, hon-és népismeret, állampolgársági ismeretek tantárgyakból.

Azon egyéni munkarend szerint tanuló diákoknak, aki külföldön nem folytat tanulmányokat, vizsgáznia kell:

alsó tagozaton: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, etika, környezetismeret, idegen nyelv, digitális kultúra (informatika) tantárgyakból felső tagozaton: magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, etika, állampolgári ismeretek, hon és népismeret, természettudomány (természetismeret, biológia, kémia, fizika, földrajz), digitális kultúra (informatika), ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés tantárgyak elméleti részeiből.

Az egyéni munkarend szerint tanuló diákoknak tanórai vagy egyéb foglalkozásokon való részvételét a szülő kérelmére az intézményvezető engedélyezheti egyedi elbírálással.

II. 10. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának legfőbb célja, hogy a tanulók a vészhelyzetekben a lehető legjobb döntést hozzák, mielőtt kikerkezik a szakképzett segítség. Emellett ismerjék azokat a technikákat, amelyekkel a vészhelyzet során kialakult sérüléseket el tudják látni.

Céljai:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- ismerjék a mentő értesítésnek helyes metodikáját,
- legyenek tisztában a csontsérülések és vérzések alapvető ellátásával,
- ismerjék meg a legfontosabb alapfogalmakat az élettannal kapcsolatban.

Az iskola és a pedagógusok legfőbb feladata ezzel kapcsolatban:

- a tanulóknak átadjuk mindazon ismereteket, amelyek az alapfokú elsősegélynyújtáshoz szükségesek
- gyakoroltassuk mindazokat a helyzeteket, amelyekben hasznosíthatják ezeket az ismereteket
- megtanítsuk felismerni a vészhelyzeteket, megismertessük azokat a lehetőségeket, amelyekkel ezeket el tudja kerülni, illetve amennyiben bekövetkezik a veszélyhelyzet, tudja kezelni, tudjon segítséget hívni, ismerje annak helyes módszerét

Helyszínei és témái:

- biológia: rovarcsípések, légúti akadályok, vérzések, újraélesztés
- kémia: vegyszer okozta sérülések, mérgezések, égési sérülések, szénmonoxid mérgezés
- fizika: áramütés, égési sérülések, újraélesztés
- testnevelés: esések, ütközések
- osztályfőnöki óra: baleset esetén segítségnyújtási alapismeretek, vérzések elállítása, sérülések rögzítése, mentők értesítésnek helyes módszere

- technika óra: vágott és szúrt sebek, horzsolások ellátása
- témanapok

II.11. Otthoni, napközi, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli, szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni (napközi, illetve tanulószobai) felkészüléshez a pedagógus a tanórán végzett munkához kapcsolódó szóbeli és írásbeli feladatot adhat (házi feladat, azaz lecke). A házi feladat mennyiségét úgy kell meghatározni, hogy egy átlagos képességű és átlagos felkészültségű tanuló a következő napra elkészítendő összes leckéjét /írásbeli + szóbeli/ alsó tagozaton (1-4. évfolyam) 1,5 óra alatt; felső tagozaton (5-8. évfolyamon) 2,5 óra alatt elkészíthesse. Ez tantárgyanként kb. 20-30 perc tanulási időt jelent.

Emellett lehetőség van olyan digitális osztályterem létrehozására, ahol a gyerekek online felületen kaphatnak házi feladatot, adhatnak be feladatokat. Ennek hosszú távú hatása, hogy fejlődik a digitális kompetenciájuk, könnyebben használják a digitális tereket, illetve motiválóbbr számukra, hogy ilyen formában kapnak feladatokat.

III. HELYI TANTERV

III.1. A választott kerettanterv megnevezése és jellemzői

A 2020/2021-es tanévtől fokozatosan kivezetésre kerülő kerettantervet az intézmény az 51/2012 (XII.21.) EMMI rendeletben a miniszter által kiadott kerettantervekből választotta ki az általános tantervű osztályokba, és amelyet a 2012/2013-as tanévtől felmenő rendszerben vezettük be az első és ötödik évfolyamban a TK/187/01219-3/2020 iktatószámú levél alapján.

A kivezetésre kerülő 51/2012 (XII.21.) EMMI rendeletben kiadott kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes, alsós évfolyamokon az alábbiak:

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

Tantárgyak	2. évf. kivezetésre kerül 2021/2022-es tanévben	3. évf. kivezetésre kerül a 2022/2023-as tanévben	4. évf. kivezetésre kerül a 2023/2024-es tanévben
Magyar irodalom	4	3+1	4
Magyar nyelv	3+1	3	2
Idegen nyelvek		2	2+1
Matematika	4+1	4	4
Etika / Hit- és erkölcsstan	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5
Informatika			1
Szabadon tervezhető	2	3	3
órakeret			
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	27

A választott kerettantervet az alábbi módon igazítjuk nevelési-oktatási céljainkhoz, feladatainkhoz:

Az idegen nyelvként angol és német nyelvet tanítunk a 3. évfolyammal kezdődően heti 2 órában csoportbontásban (kivezetésre kerül a 2022/2023-as tanévtől)

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

Az informatika tantárgyat 4. évfolyammal kezdődően tanítjuk csoportbontásban.
(kivezetésre kerül a 2023/2024-es tanévtől)

A mindennapos testnevelés megvalósítása heti 5 tanóraban történik.

A kerettanterv által meghatározott órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, a szabadon tervezhető órakeretet:

- 1 évfolyamon a magyar nyelv és matematika tantárgyak (kivezetésre kerül a 2020/2021-es tanévtől)
- 2. évfolyamon a magyar nyelv és matematika tantárgyak (kivezetésre kerül a 2021/2022-es tanévtől)
- 3. évfolyamon a magyar irodalom és idegen nyelv tantárgyak (kivezetésre kerül a 2022/2023-as tanévtől)
- 4. évfolyamon idegen nyelv, környezetismeret, informatika tantárgyak (kivezetésre kerül a 2023/2024-es tanévtől) tanítására fordítjuk.

A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben bevezetendő kerettantervet a 110/2012-kormányrendelet alapján a 2020/2021-es tanévben első és ötödik évfolyamon vezetjük be, majd a 2021/2022-es tanévben második és hatodik évfolyamon, a 2022/2023-as tanévben harmadik és hetedik évfolyamon, a 2023/2024-es tanévben pedig az általános iskola összes évfolyamán.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam						
2020	NAT	tantárgyak neve	1. évf. bevezetésr e kerül 2020/2021 -es tanévben	2. évf. bevezeté sre kerül 2021/202 2-es tanévben	3. évf. bevezetésr e kerül a 2022/2023 -as tanévben	4. évf. bevezetésr e kerül a 2023/2024 -es tanévben
Magyar nyelv és irodalom		Beszéd és olvasás	3+1	3+1	-	-
		Írás és helyesírás	4	4	-	-
Magyar nyelv és irodalom		Olvasás, szövegértés	-	-	3	3
		Nyelvtan, helyesírás és szövegalkotás	-	-	2+2	2+1
Élő idegen nyelv		Angol és német nyelv	-	-	-	2+1
Matematika		Matematika	4+1	4+1	4	4
Etika/Hit és erkölcstan		Etika	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz		Környezetismeret	-	-	1	1
Művészetek		Ének-zene	2	2	2	2
		Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technológia		Technika és tervezés	1	1	1	1

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

	Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret		24	24	24	25

Alsó tagozaton a digitális írástudás, és digitális kompetenciák, matematikai kompetenciák fejlesztésének érdekében 1-4. évfolyamon a matematika és környezetismeret tanórák 40%-ban alkalmazunk digitális eszközöket és módszereket, mint a Learningapps (tankockák) programot vagy a LEGO WeDo programot, hogy a matematikai és problémamegoldó kompetenciákat fejleszthessük, ezáltal növelve az oktatás hatékonyságát.

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben kivezetésre kerülő kerettanterv által meghatározott kötelező tantárgyak és azok minimális heti óraszámai az egyes, felsős évfolyamokon az alábbiak:

Tantárgyak	6. évf. kivezetésre kerül 2021/2022-es tanévben	7. évf. kivezetésre kerül 2022/2023-as tanévben	8. évf. kivezetésre kerül 2023/2024-es tanévben
Magyar irodalom	2+0,5	2	2+1
Magyar nyelv	2	1+1	2
Idegen nyelv – 1	3	3	3
Idegen nyelv – 2		2(+1)	2(+1)
Matematika	3+0,5	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+0,5	2	2
Etika /Hit- és erkölcsstan	1	1	1
Természetismeret	2+1		
Biológia-egészségtan		1+0,5	2
Fizika		2	1+0,5
Kémia		2	1+0,5
Földrajz		1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1
Vizuális kultúra	1+0,5	1	1
Dráma és tánc			
Informatika	1	1	1
Technika, életvitel és	1	1	

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

gyakorlat			
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	31	31

Az idegen nyelv (angol/német) és az informatika tantárgyak oktatása csoportbontásban történik.

A kerettanterv által meghatározott órakeret és a tanulók számára előírt kötelező órakeret közötti, a szabadon tervezhető órakeretet:

- 6. évfolyamon a magyar irodalom történelem, társadalmi és állampolgársági ismeretek, matematika, természetismeret és vizuális kultúra tantárgyak tanítására fordítjuk (a 2021/2022-es tanévtől kivezetésre kerül)
- 7. évfolyamon a magyar nyelv, matematika, biológia, egészségtan, földrajz tantárgyak tanítására fordítjuk (a 2022/2023-as tanévtől kivezetésre kerül)
- 8. évfolyamon magyar irodalom, matematika, fizika, kémia tantárgyak tanítására fordítjuk (a 2023/2024-es tanévtől kivezetésre kerül)

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam					
2020 NAT műveltségt erületek	tantárgyak neve	5. évf. bevezetésre kerül 2020/2021es tanévben	6. évf. bevezetésre kerül 2021/2022es tanévben	7. évf. bevezetés re kerül a 2022/2023 -as tanévben	8. évf. bevezetés re kerül a 2023/2024 -es tanévben

Magyar nyelv és irodalom	Magyar irodalom	2+0,5	2	2	2
	Magyar nyelv	2	2	1+05	1+1
Élő idegen nyelv	Angol és német nyelv	3	3	3	3
Matematika	Matematika	4	4	3+0,5	3+1
Történelem és állampolgár sági ismeretek	Történelem	2+0,5	2	2	2
	Állampolgársági ismeretek	-	-	-	1
	Hon és népismeret	-	1	-	-
Etika/Hit és erkölcs tan	Etika	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	Természettudomány	2	2+1	-	-
	Biológia	-	-	1,5	1,5
	Fizika	-	-	1,5	1,5
	Kémia	-	-	1,5	1,5

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

	Földrajz	-	-	1,5	1,5
Művészetek	Ének-zene	2	1	1	1
	Vizuális kultúra	1	1	1	1
	Dráma és színház	-	-	1	-
Technológia	Technika és tervezés	1	1	1	-
	Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		1	1	1	2
Rendelkezésre álló órakeret		28	28	30	30

Felső tagozaton szintén elengedhetetlen, hogy a digitális kompetenciákat és problémamegoldó gondolkodást, illetve a természettudományos kompetenciákat fejlesszük, továbbfejlesszük, ezért a 5-8. évfolyamokon a matematika és természettudományos, illetve informatika órák 40%-án digitális módszereket, eszközöket használunk, mint a Learningapps (tankocka) program, vagy a MakerSpace digitális modellezés programcsomagja. Ezek segítségével nem csak játékosabbá tehetjük az oktatást, hanem a pályaválasztásban is motiválhatja a tanulókat.

III.2. Tankönyvek, tanulmányi segédletek

A normatív módon, ingyenesen megrendelhető és a nevelőtestület által a szülői közösség támogatása mellett választott tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásakor érvényes szempontok az alábbiak:

- a helyi tantervünk tartalmi követelményeinek feleljen meg,
- minél érthetőbben, szívesebben, fogalmazza meg a tananyagot, sokoldalú gyakorlásra adjon lehetőséget,
- áttekinthetőségükkel, nyelvhelyességükkel, szép kivitelükkel tegyék vonzóvá a tanulást,
- a könyvek több éven át is használhatóak legyenek.

III.3. A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának helyi szabályai

Nyolc évfolyamos általános iskola lévén iskolánk az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelési-oktatási intézmény, melynek feladata, hogy a tanulókat az érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelően felkészítse a középfokú nevelési-oktatási intézményben való továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.

Az alapfokú nevelést-oktatást két nagyobb egységben, négy, egymással szorosan összefüggő és egymásra épülő fejlesztési szakaszként kell megfogalmazni:

III.3.1 Alsó tagozat, 1 – 4. évfolyam:

Feladatai:

- a gyermeket átvezetni, az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése (biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, az alapvető képességek és készségek elsajátíttatása, mentális képességek fejlesztése, önálló tanulás alapozása)

- a test és a lélek harmonikus fejlesztése (a mozgáskultúra megalapozása, az egészséges életmód alapvető ismereteinek közvetítése, az érzelmi élet gazdagítása a művészetekkel, a közösségi kapcsolatok és az önismeret fejlesztésével)
- a szocializáció folyamatának segítése (személyiség fejlesztése, helyes magatartásformák kialakítása, a mindennapi életvitel fontos ismereteinek elsajátíttatása)

III.3.2. Felső tagozat, 5 – 8. évfolyam:

Feladatai: az első szakasz szerves folytatásaként kompetencia alapú oktatás

- az alapképesség tovább építése (a további tanulmányokra való felkészítés; elvont fogalmi, elemző, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése; a megszerzett ismeretek alkalmazási képességének kialakítása a mindennapi gyakorlati életben; idegen nyelvi, informatikai használói ismeretek megszerzése; írásbeliség, vizuális kommunikáció, önművelés képességének fejlesztése)
- a test és a lélek harmonikus továbbfejlesztése (a mozgás, mint életmód; egészséges életmód tudatossága; művészetek, mint a lélek harmóniájának megteremtő tényezői)
- szocializáció folyamatának segítése (önértékelés, társas kapcsolatok változásának irányítása a serdülőkorban; etikai alapok megteremtése; állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezése; nemzeti hagyományaink tudatosítása, ápolása; más népek hagyományainak tisztelete, Európához tartozás tudatának kialakítása)

II.3.3. Kompetenciaterületek:

- Anyanyelvi kommunikáció: az iskola egyik legfontosabb feladata, hogy a diákok rendelkezzenek azon kompetenciákkal, amely segítségével képesség válnak a gondolatok, érzések, tények szóban és írásban történő kifejezésére és értelmezésére, illetve ezeket hatékonyan tudják kommunikálni a környezetük felé mind beszédben, mind írásban. Felismerjék és alkalmazzák a kontextusnak – otthon, iskola, szabadidő - megfelelő kommunikációs formákat.

- Idegen nyelvi kommunikáció: hasonlóan az anyanyelvi kommunikációhoz, itt is nagyon fontos azon kompetenciák elsajátítása, mely segítségével képessé válnak gondolatok, érzések, tények szóban és írásban történő kifejezésére és értelmezésére, a hatékony és helyzeteknek megfelelő kommunikációra egy idegen nyelven. Ezen túl olyan képességek meglétét is igényli, amelyek a kultúrák közötti különbségek megértésében, a különbségek elfogadásában is fejleszti a gyermeki kompetenciákat.
- Matematikai kompetenciák: olyan mindennapi kompetenciák fejlesztését foglalja magában, amelyek elengedhetetlenek a mindennapi élet problémáinak megoldásában, ilyenek a számolási alapkészségeket. Alsó és felső tagozaton a digitális eszközök és szoftverek használatával játékos formában és munkáltató feladatokon keresztül felkelthető és fenntartható a gyermekek figyelmé, játékosan és könnyedén sajátíthatják el a megtanulandó ismereteket. A tapasztalatszerzés, a játékoság, az élményszerűség közelebb hozza a gyermekhez a matematikát, sikerélményt biztosít azoknak is, akik részképesség zavarai miatt eddig nem lelték örömeiket a tanulásban.
- Természettudományos kompetencia: a természeti világ magyarázatára szolgáló ismeretek és módszerek használatára való képesség és hajlam, aminek segítségével a természeti környezetet felismert igényeinek vagy szükségleteinek megfelelően átalakíthatja. A digitális eszközök segítségével ezen a területen is növelhető a hatékonyság, játékoság, élményszerűség. A tevékenykedtetéssel közelebb hozhatja a gyermek számára a természettudományos ismereteket, felső tagozaton a diákok lemorzsolódását, vagy akár pályaválasztását is befolyásolhatja.
- Digitális kompetencia: a kompetenciák fejlesztésével a gyerekek képesek lesznek az elektronikus média magabiztos és kritikus alkalmazására, ezáltal fejlődik a kommunikációs képességük, logikus és kritikus gondolkodásuk. Elengedhetetlen 21. századi kompetencia, melynek be kell épülnie minden kompetenciaterületbe.
- Hatékony, önálló tanulás: olyan képességeket foglal magába, amelyek segítségével képessé válik a saját tanulási folyamatainak megszervezésére és szabályozására, hogy hatékonyan, könnyedén sajátíthasson el új tudást, oldjon meg problémákat.

Ha rendelkezik ezen kompetenciákkal, könnyedén megvalósulhat az élethosszig való tanulás feltétele.

- Szociális és állampolgári kompetenciák: ha rendelkezik szociális és állampolgári kompetenciákkal, a társadalomba való beilleszkedése könnyebb lesz, illetve a konfliktusok megoldásában is segítségére válik. Hatékonyan tud mind a magánéletében, mind a közéletben is kommunikálni.
- Vállalkozói kompetencia: segítségével nem csak elfogadja a kívülről jövő újításokat, hanem törekszik is a változásra. Megvalósítható célokat tűz ki maga elé, sikerorientáltan közelíti meg a feladatokat, képessé válik felelősséget vállalni saját cselekedetei iránt, legyenek azok akár pozitívak, akár negatívak.
- Kulturális kompetencia: képessé válik érzések, gondolatok kifejezésére nem csak az anyanyelvén vagy idegen nyelven, hanem kreatív módon is, a művészetek által.

III.3.4. Kulcskompetenciák:

Általános készségek - tantárgyakon átívelő „kereszttantervi” kompetenciák: kommunikáció, a problémamegoldó és érvelő képesség, motiváció, kreativitás, csapatmunka és a tanulás képessége, abban az értelemben is, hogy az egyén megérti és kontrollálja saját tanulási folyamatait, mert ez a tudás teszi képessé arra, hogy kialakítsa saját tanulási stratégiáját.

- a. kommunikációs kompetencia: ezen kompetenciák segítségével képessé válik egy kommunikációs folyamatban - szóban és írásban, nonverbális szinten - hatékonyan részt venni, információt cserélni és továbbítani, érzéseit, gondolatait, véleményét a megfelelő formában kifejezni, a helyzetnek megfelelően, mindezek mellett a kommunikációs partner érzéseit, gondolatait, véleményét megérteni.
- b. problémamegoldó kompetencia: minden kompetenciaterület egyik fontos eleme a problémamegoldás. Segítségével nem begyakorolt módokon válik képessé a gyermek a feladatok megoldására, képessé válik a számára ismeretlen probléma azonosítására, megértésére és megoldására, eredményeinek kommunikálására. Nem köthető csak egyetlen műveltségi területhez, egyszerre több terület együttes

alkalmazásával jut el a probléma megoldásáig. Ezen a területen alkalmazott digitális lehetőségek segítségével a gyerekek komplexebb módon közelíthetik meg a feladatok megoldásának

megtervezését, azok végrehajtását, eredményük bemutatásának módszereit elsősorban a környezetismeret, matematika és informatika tantárgyak ismeretkörében. Valamint ezen digitális lehetőségek megalapozzák az algoritmikus gondolkodás és a korszerű IKT eszközök használatának alapjait. Emellett megtapasztalhatja a tervezéstől a kivitelezésig vezető út izgalmát.

- c. együttműködési kompetencia: az együttműködésre épít, mely során közösen alakítják a szabályokat, a célokat, a megoldáshoz vezető utat. Növeli az egyéni felelősségtudatot, a kommunikációt és problémamegoldást.

III.4. Választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai

A Helyi tanterv tartalmazza a kötelező, a kötelezően választott tanítási órákat. Meghatározza, melyek azok az órák, amelyeken az osztály összes tanulója köteles részt venni, illetve azokat a tanítási órákat, amelyeket a tanulónak/gondviselőnek felkínált tantárgyak közül kötelező választania, valamint azt is, milyen meghatározott óraszámban kell rajta részt vennie.

Helyi tantervünkben az idegen nyelv oktatásának keretében 3. évfolyamon, a bevezetésre kerülő új kerettanterv szerint a 2023/2024-es tanévtől kezdődően 4. évfolyamon, az angol és német nyelv a kötelezően választható tantárgy. Az intézmény adottságait, az osztályok létszámát, a tanulók adottságait figyelembe véve biztosítunk a szülők számára választási lehetőséget.

Az intézmény tanórán kívüli foglalkozásokat szervez, melyen a tanulói részvétel feltétele a szülő/gondviselő hozzájárulása. Ezzel tudomásul veszi az ezzel járó jogokat és kötelezettségeket. A mulasztásokat ugyanúgy kell tekinteni, mintha kötelező tanóra lenne. Amennyiben a tanuló jelentkezik ezen foglalkozásra, a részvétel az év végéig kötelező. Év közbeni változtatásra a szülő írásbeli kérésére az intézményvezető adhat engedélyt. A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozásokon a tanuló részvétele ajánlott a pedagógus javaslatára.

A pedagógusválasztás szabályai:

Az első évfolyamra való beiratkozáskor a szülőknek lehetősége van jelezni, melyik osztályba szeretné beíratni gyermekét.

Azonban az iskola az alábbi szempontokat veszi figyelembe a csoportalakítás során:

- a tanulói létszám kiegyenlített legyen
- a fiúk-lányok aránya kiegyenlített legyen
- a kiemelt figyelmet érdemlő tanulók száma és aránya kiegyenlített legyen.

Idegen nyelv választása esetén történik még pedagógusválasztás, azonban itt is figyelembe kell venni az intézmény adottságait, a létszámokat.

III.5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Az egész éves folyamatos tanórai ellenőrzés nagy jelentőségű. A tanár, a tanuló, a szülő így látja a folyamatos előrehaladást, a nehézségeket.

A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus nevelő-oktató munkájába folyamatosan beépül, az osztályozás és értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

Az értékelés folyamatát kollektív megnyilvánulásként is felfoghatjuk: a tanulók egymás teljesítményét is értékelhetik szavakkal, esetleg érdemjegyekre tett javaslatokkal. A tanulók bevonása az értékelésbe egyrészt a demokratizmus megnyilvánulása, hiszen a dolog rájuk is tartozik, mert róluk van szó. Másrészt az értékelés szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak - és elviselésüknek - a megszokása a legtágabb értelemben felfogott nevelési folyamat fontos része.

Az osztályozás sem mellőzhető motivációja - bár kétségkívül külső motivációja - a tanulásnak, a teljesítmények fokozásának, a fejlődésnek, azonban nevelési hatékonyságát növelni kell.

Az első osztályban (félévkor és évvégén), továbbá a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel értékeljük a tanulók teljesítményét. A második tanév végétől ötfokozatú skálán, nominális osztályzással történik a diákok munkájának értékelése.

Célunk, hogy a tanulók teljesítményét tantárgyanként havonta legalább egy alkalommal, de félévenként minimum három alkalommal értékeljük, havi jeggyel/bejegyzéssel, illetve félévenként minimum három osztályzattal/bejegyzéssel - akkor is, ha félévkor, illetve évvégén szóveges értékelést kapnak.

A Hit- és erkölcsstan tantárgy értékelés és minősítése során az oktatónak ugyanezeket az elveket kell alkalmaznia.

III.5.1. Tantárgyi értékelés

- Osztályzattal:

jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz, életkorának megfelelően. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni, bátran mer visszakérdezni. Csoportmunkában maximálisan együttműködik, részfeladatait tökéletesen megoldja, tudását megosztja társaival; önálló/otthoni munkái áttekinthetőek, alaposak, lényegre törőek, azokat határidőre elkészíti.

jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak. Csoportmunkában együttműködő, részfeladatait megoldja, segíti a többiek munkáját; önálló/otthoni munkáiban kisebb hibákat vét, azokat időre elkészíti. közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.) Csoportmunka során dolgozik, a rábízott részfeladatokat segítséggel oldja meg, a többiek kérdéseire válaszol; önálló/otthoni munkái nem lényegre törőek, nem alaposak, azokat kis késéssel adja le.

elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. (Akar, de nem megy.) Csoportban nehezen, felszólításra dolgozik, részfeladatai pontatlanok, hibásak; önálló/otthoni munkái felszínesek, azokat nagy késéssel, többszöri felszólításra készíti el.

elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja. Csoportban nem hajlandó dolgozni, hátráltatja társait, részfeladatait nem készíti el; önálló/otthoni munkáit nem készíti el, azokat felszólításra sem pótolja.

Kitűnő: A jeles osztályzat helyett, csak a félévi, illetve év végi értékeléskor. Kitűnő értékelést kap az a tanuló, aki a törzsanyag követelményein túlmutató érdeklődést, aktivitást és eredményt mutat föl. Csoportmunka során irányít, csoporttársainak (esetleg a többi csoportnak is) segít, önálló/otthoni munkáiban kreativitást mutat.

- Szöveggel (1. évfolyamon félévkor és évvégén, illetve a 2. évfolyamon félévkor, valamint szakvélemény javaslat alapján az érdemjeggyel értékelés alól mentesített, de szövegesen értékelendő tanulók esetén):

Az osztálynaplóba, bizonyítványba és a törzslapra az alábbi szöveges bejegyzés tehető:

- kiválóan teljesített,
- jól teljesített,
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul,
- nem teljesítette a tantárgyi minimum követelményeket

/Iskolaváltás, illetve továbbtanulás esetén (8 évfolyamos középiskola) a szöveges értékelést az alábbi módon kell osztályzatra átváltani:

kiválóan teljesített	-	jeles (5),
jól teljesített	-	jó (4),
megfelelően teljesített	-	közepes (3),

felzárkóztatásra szorul - elégséges (2),

nem teljesítette a tantárgyi minimum követelményeket elégtelen (1).

Hit és erkölcsstan tantárgy értékelése és minősítése során csak ezeket a tantárgyi értékeléseket alkalmazhatja az oktató.

Szöveges értékelés

Az osztályfőnök vagy szaktanár hosszabb szöveges értékelést is adhat, melynek szempontjait, formáját önmaga határozza meg. Az így készült szöveges értékelés a gyermek és nevelő közötti kommunikáció szerves részeként az osztályfőnök személyes észrevételeit tartalmazza, ezért nem képezi, nem képezheti a hivatalos bizonyítvány részét, mellékletét, tehát nem kell feltüntetni sem a bizonyítványban, sem a naplóban, sem a törzslapon.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul”, vagy” nem teljesítette a tantárgyi minimum követelményeket” minősítést kap, a félévi értesítő, illetve a bizonyítvány kiosztását követő 2 héten belül a szülő és a tantárgyat tanító pedagógus megbeszélést tart. A megbeszélésen részletesen értékelik a tanuló teljesítményét, feltárják a fejlődést, haladást akadályozó tényezőket, és megállapítják a megszüntetéshez szükséges intézkedéseket.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetében a szakvéleményben szereplő javaslat az irányadó az értékelés során, de a továbbhaladás feltétele esetükben is a szaktárgyi minimumkövetelmény teljesítése.

Értékelési és minősítési felmentés esetén – amennyiben az egész tantárgyat, és nem csak tantárgyrészt érint – a tanuló oktatási dokumentumaiban a „részt vett” bejegyzést; ha egy tantárgy tanulása alól egészen felmentette a szakértői bizottság a diákot, akkor „felmentve” bejegyzést kell tenni, valamint a jegyzet rovatban a határozat számát fel kell tüntetni.

A tantárgyi érdemjegyszerzés módjai

Szóbeli felelet, írásbeli munka, önálló kiselőadás, órai munka, részvétel versenyeken, egyes tantárgyakból szintenkénti pontgyűjtés (gamification értékelés) vagy havijegy.

Félévkor és év végén a tanuló érdemjegyet nem kaphat csupán írásbeli értékelés alapján, az osztályzat kialakításában feltétlenül szerepet kell kapjon a tanuló szóbeli megnyilvánulása (felelet, kiselőadás, órai munka).

Az írásbeli beszámoltatás formái:

- röpdolgozat: írásbeli felelet; témaköre az utolsó lecke és ismétlő kérdés a leckét magába foglaló témakörből; időtartama 10 perc
- dolgozat: íratását az azt megelőző órán a tanárnak be kell jelentenie; témaköre 4-5 lecke; időtartama 20-25 perc
- témazáró dolgozat: összefoglalást követően íratható; időtartama egész tanóra
- házi dolgozat: a tanár által megadott témakörben otthon (gyűjtőmunkával, könyvtári munkával) készítendő dolgozat; elkészítésére a téma megadását követően minimum 2 hetet kell adni.
- szintzáró dolgozat: íratását az azt megelőző órán a tanárnak be kell jelentenie; témaköre az adott szint anyaga; időtartama 30-45 perc

Egy tanítási napon maximum egy témazáró dolgozat és egy dolgozat, illetve két dolgozat íratható. A röpdolgozatok száma nem korlátozott, hiszen a tanulónak minden tanítási órára úgy kell készülnie, mintha felelnie kellene.

III.5.2. A magatartás és szorgalom értékelése

- A "magatartás" kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal és nem a viselkedésre csupán.

A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmeztségét; viselkedését társaihoz, a felnőttekhez; önmaga és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.

A tanuló magatartásának értékelésekor kell figyelembe venni a késések és igazolatlan hiányzások számát, hiszen ezek léte, illetve nem léte a tanuló fegyelmeztségétől, felelősségérzetétől függ.

Hangsúlyoznunk kell, hogy a magatartás értékelésénél az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

Magatartás	példás	jó	változó	rossz
1. Fegyelmezettsége	nagyfokú, állandó, másokra pozitívan kiható	megfelelő, még nem teljesen a sajátja	másokat zavaró, kifogásolható, gyenge, ingadozó, de igyekszik javulni	erősen kifogásolható, másokat erősen zavaró, negatív
2. Viselkedés kultúrája, hangneme	kifogástalan, példaértékű, tisztelettudó, udvarias	kevés kivetni valót hagy maga után	udvariatlan, nyegle	durva, romboló, közönséges, goromba, heves, hangoskodó
3. Hatása közösségre, társas, emberi kapcsolatai	pozitív, aktív, segítőkész, jóindulatú, élen jár, kezdemenyező	részt vesz, de befolyást nem gyakorol, jóindulatú	nem árt, ingadozó, vonakodó, komiszkodó, csipkelődő	negatív, goromba, lélektelen, megfélemlítő
4. Iskolai szabályok betartása	betartja, arra ösztönöz, nincs 3-nál több késése, illetve igazolatlan mulasztása	néha hibázik, nincs 1-nél több igazolatlan mulasztása	részben tartja be	sokat vét ellene

5. Felelősségérzet e	nagyfokú felelősségtudat	időnként feledékeny	ingadozó	felelőtlen, megbízhatatlan
----------------------------	-----------------------------	------------------------	----------	-------------------------------

Szorgalom jegy

A tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, és kötelességtudatát értékeli.

Szorgalom	példás	jó	változó	hanyag
1. Tanulmányi munkája	céltudatosan törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésére	figyelmes, törekvő	ingadozó	hanyag, lassító
2. Munkavégzése	kitartó, pontos, megbízható, önálló, lankadatlan	rendszeres, többnyire önálló	rendszeretlen, hullámzó, önállótlan,	megbízhatatlan, gondatlan
3. Kötelességtudata	kifogástalan	megfelelő, néha ösztökélni kell	felszerelése gyakran hiányos	nincs felszerelése többnyire hiányos
4. Tanórákon kívüli információk felhasználása, többletmunkája	rendszeres, érdeklődő	előfordul, ösztönzésre dolgozik	ritkán	egyáltalán nem

A diákok magatartás, illetve szorgalom jegyeit félévkor és év végén osztályozó értekezleten állapítjuk meg.

Az osztályzat kialakításában a tanulót tanító pedagógusokon kívül az intézményvezető, illetve intézményvezető helyettes, valamint a napközis nevelője, illetve az őt ebédeltető tanárok vesznek részt. BTMN-es tanulók esetén a fejlesztő pedagógust is részt vesz az értékelésben.

Az értékelés a fenti táblázatok szempontjai alapján történik, de figyelembe kell venni a tanuló késéseit, igazolatlan hiányzásait, az e-ellenőrzőbe tett dicsérő és büntető bejegyzéseket is.

Az értékelés nem automatikus, azaz előfordulhat, hogy a tanuló csak egy-két szempontból esik a rosszabb kategóriába, mégis a rosszabb osztályzatot kapja, s előfordulhat az is, hogy egy-egy esetben jobb érdemjegyet kap a diák annak ellenére, hogy több szempontból is a rosszabb kategóriába esik.

Vitás esetben, az értékelésben részt vevő pedagógusok szavaznak, a jobbik érdemjegyet 2/3os szavazati többség esetén kaphatja meg a tanuló. Nem kaphat a tanuló példás (5) érdemjegyet sem magatartásból, sem szorgalomból, ha a szavazók közül két fő nem ért egyet a példás (5) minősítéssel.

Az a tanuló, aki bármilyen tantárgyból elégtelen (1) illetve nem felelt meg értékelést kap a szorgalmára csak hanyag (2) érdemjegyet kaphat

III.5.3. Jutalmazások, büntetések, elismerések

Jutalmazások

- szaktanári írásbeli dicséret,
- osztályfőnöki írásbeli dicséret,
- intézményvezetői elismerés
- intézményvezetői dicséret (írásban),
- nevelőtestületi dicséret

Büntetések

- rendbontások
- szaktanári írásbeli figyelmeztetés,
- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés,
- szaktanári intés
- osztályfőnöki intés,
- intézményvezetői szóbeli, illetve írásbeli figyelmeztetés,
- intézményvezetői intés,
- fegyelmi eljárás (a hatályos törvénynek megfelelően)

A jutalmazás és büntetés alkalmazásainál - indokolt esetben - nem kell a fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható.

Elismerések

Osztályfőnöki dicséretben részesül: háziversenyek (tanulmányi, művészeti, sport) I-III. helyezettje

Intézményvezetői dicséretben részesül: kerületi versenyek (tanulmányi, művészeti, sport) I.

helyezettje, budapesti versenyek, országos versenyek I-IV. helyezettje

Szaktanári dicséretben részesül kerületi versenyek (tanulmányi, művészeti, sport) II-III. helyezettje

Lisznyai Oklevelet kap: egyéb kiemelkedő teljesítményért

III.6. Csoportbontások, egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Intézményünkben az angol és német nyelvet, illetve a digitális kultúra, az informatika tantárgyakat tanítjuk csoportbontásban. A nyelvek esetében az a célunk, hogy a tanulók ismereteit jobban elmélyítsük, több idő jusson egy-egy tanuló kommunikációs készségének fejlesztésére, ismereteiknek, tudásuknak megalapozására, továbbfejlesztésére. Az informatika tantárgy csoportbontására az informatika terem befogadóképessége miatt van szükség.

III.7.Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

III:7.1. Egészségnevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi és lelki és szociális fejlődését. Elő kell segíteni azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják.

Testi-lelki egészségre nevelés:

Célunk, hogy diákjaink életkori sajátosságainak megfelelő szintet képesek legyenek a

- betegségek megelőzésére
- az egészséges állapot örömteli megélésére, tiszteletére
- egészséges életvitel kialakítására
- konfliktusok kezelésére, döntéshozásra
- elfogadó és segítőkész magatartás kialakítására a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránt
- vészhelyzet felismerésére, megelőzésére, elkerülésére a közlekedésben és a hétköznapi életben

A célok megvalósításához minden olyan tanórát felhasználunk, amelyekhez ezek a témák kapcsolódnak. A tanórán kívüli foglalkozásokba is beépítjük a testi-lelki egészségre nevelést.

Családi életre nevelés

Feladatunknak tartjuk, hogy felkészítsük tanulóinkat a családi életre. Ennek keretében foglalkozunk a következő témákkal:

- a család tagjai, rokoni kapcsolatok
- a család és a családtagok feladatai
- munkamegosztás
- családi ünnepek
- problémák, konfliktusok kezelése

Megismertetjük az elsősegély-nyújtás egyszerűbb módjait, a csecsemőgondozás alapjait, a felnőtté válás folyamatát. A szexuális felvilágosításhoz kapcsolódva a szexuális kultúra és magatartás kérdéseit is érintjük, hogy felelős, örömteli párkapcsolatra és családi életre legyenek képesek felnövő tanulóink.

Ezt a tevékenységet elsősorban az osztályfőnöki, környezetismereti, természettudomány (természetismeret) biológia órákon végezzük, esetenként szakembereket is bevonva a munkába.

Drogstratégia

Iskolánk drogstratégiájának célja, hogy a gyerekeknek –különösen a serdülőknek – támogatást nyújtsunk a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében, segítsük a krízishelyzetbe jutottakat.

Az általános prevenció mindenkire kiterjedő feladat, amelyet tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon végeznek a pedagógusok, továbbá szakemberek előadásait is igénybe vesszük mind a tanulók, mind a szülők és pedagógusok számára.

A krízishelyzetbe került gyermekkel az iskolapszichológussal, a gyermekvédelmi munkát segítő pedagógussal együttműködve az osztályfőnök egyénileg foglalkozik. Szükség esetén a Pedagógiai Szakszolgálat munkatársainak (p. szociális segítő) segítségét is igénybe vesszük.

III.7.2. Környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

A fenntartható fejlődés: olyan fejlődési folyamat, amely „kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét, hogy kielégítsék a saját szükségleteiket”, de ezt úgy kell véghez vinnie, hogy közben ne mondjon le sem a gazdasági fejlődés, sem a társadalmi egyenlőség és igazságosság igényeiről.

A környezeti nevelés legfontosabb feladata a környezetvédelemhez való pozitív viszony és a fenntarthatóság szemléletének kialakítása diákjainkban.

Célunk, hogy

- környezettudatos magatartást alakítsunk ki diákjainkban

- a természet és környezetünk védelmét diákjaink ne tehernek, hanem örömmel végzett tevékenységnek érezzék
- megmutassuk az energiaforrásokkal való takarékoskodás lehetőségét, csökkentsük a hulladék mennyiségét, ezzel az iskola ökolábnyomát is kisebbé tesszük
- életkoruknak megfelelő formában mutassuk be a környezetet veszélyeztető helyzeteket, ezzel is formáljuk gondolkodásmódjukat
- az egészséges életmódot népszerűsítsük diákjaink közt példamutatással
- értékmentő, értékteremtő személyiségeket neveljünk pozitív élmények segítségével

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei:

- a mindennapi életben kiemelt figyelmet fordítunk az energiatakarékosságra, környezetbarát termékek használatára, a szelektív hulladékgyűjtési lehetőségekre.
- az iskola arculata határozottan képviselje a fenntarthatóság, környezetvédelem, egészséges életmód arculatát
- kapcsolatot tartunk fenn környezetvédő, a fenntarthatóságért tevékenykedő szervezetekkel
- a gyerekek életkorát és egyéni sajátosságait figyelembe véve sokféle pedagógiai eszközt veszünk igénybe a környezettudatos magatartás kialakításának érdekében: rejtetten a tanítási órákon és azokon kívül is, valamint témanapokon
- az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetvédelem és egészséges életvitel tekintetében
- a házirend kiemelten foglalkozzon az iskola közvetlen környezetének védelmével, kiemelten az iskolaudvar megőrzésére, fejlesztésére, szépítésére

A környezeti nevelés szinterei a tanórákhoz kapcsolódóan:

- a környezetismeret, természettudomány (természetismeret), osztályfőnöki, biológia, földrajz órákon a természetvédelmi ismeretek célirányos fejlesztése,
- kémia és fizika órán az ezirányú alapismeretek fejlesztése,

- testnevelés, technika és tervezés (technika és életvitel) és környezetismeret órákon az egészségmegőrzés és aktív életmódhoz való viszony fejlesztése
- a művészeti órákon a néphagyományokkal való ismerkedés, hagyományos kézműves kultúrák elsajátítása

A környezeti nevelés színterei nem a tanórákhoz kapcsolódóan:

- szelektív hulladékgyűjtés: iskolánk már rendelkezik két szelektív hulladékgyűjtő kukával, de ezen kívül is az osztályokban is külön válogatva gyűjtik a hulladékot.
- hulladékgyűjtési program: van kihelyezett elemgyűjtő akkumulátorunk, illetve csatlakoztunk a PontVelem program használt elem és akkumulátor gyűjtő kezdeményezéséhez.
- természetvédelmi előadások: rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a Madártani Intézettel, akik a Magyarországon élő madarak és élőhelyük védelmét mutatják be diákjainknak
- erdei iskola: minden évben a 4. és lehetőség szerint a 6. évfolyam egy hetes erdei iskolában vesz részt, ahol szintén a környezettel, annak védelmével, hagyományos kézműves mesterségekkel ismertetik meg diákjainkat.
- jeles környezetvédelmi napokhoz kapcsolódó programok

III.8. Tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk a Közép-Budai Tankerületi Központ esélyegyenlőségi terve alapján 2021. márciusában elkészítette 2021-2026 közötti időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi helyzetértékelését és intézkedési tervét. A dokumentumban részletesen elemeztük és megterveztük az esélyegyenlőséggel kapcsolatos intézkedéseinket. Az alábbiakban azokat az elveket rögzítjük, amelyek a nevelő-oktató munka során nevelőtestületünk érvényesít. Az esélyegyenlőségi gyakorlatunkat, az erre vonatkozó tevékenységeink során az alábbi jogszabályi normákat követjük:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) részletezi az egyenlő bánásmód követelményeit az oktatással-képzéssel összefüggésben.
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. §, illetve a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tanköteles korú tanulók felvételéhez, a felvételi körzetek kijelöléséhez kapcsolódó szabályokat.
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 6. § rögzíti a gyermekek, illetve a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogainak érvényesítése során.

Helyzetértékelés:

Tanév	Tanulólétszám	HH fő/arány	HHH fő/arány	RGYK arány	Integráltan oktatott SNI tanulók fő/aránya	BTMN arány
2018/2019	321	1%	1%	4%	5%	17%
2019/2020	325	1%	0%	4,6%	5,5%	18,5%
2020/2021	301	1,6%	0%	3%	6%	19,6%

A tanulólétszám évek óta nagyjából ugyanakkora, bár kissé csökkenő tendenciát mutat. Azonban figyelembe kell venni azt a tényt is, hogy az iskola jelenlegi állapotában, az osztálytermek mérete sem enged nagyobb létszámokat (az 1970-es években a csak délelőtti tanításra való átállás miatt két tanteremből hármat alakítottak ki), jelenleg az osztályok átlaglétszáma 19 fő. Jelenleg 16 osztályunk van, a felső tagozaton hetedik-nyolcadik évfolyamra jórészt elfogytak a gyerekek, az osztálylétszámok viszonylag alacsonyak, köszönhetően a kerületben található 6 és 8 évfolyamos, igen jó hírű gimnáziumoknak. A jelenlegi 301 tanulóból csak nagyon kevés hátrányos helyzetű tanuló van, és mindösszesen csak egy halmozottan hátrányos helyzetű diák jár intézményünkbe. Az SNI-s tanulók arány mindösszesen 6% a teljes tanulói létszámhoz mérve, a BTMN-es tanulóké pedig 19,6%, bár a kiemelt figyelmet érdemlő diákok száma évről évre egyre magasabb.

Hosszú távon az alábbiak érvényesítésére törekszünk:

- gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, illetve a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya közötti különbség legfeljebb 25% pont legyen;
- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók minőségi oktatáshoz való hozzáféréseinek javítása, oktatási eredményességük segítése;
- a HH/HHH és a sajátos nevelési igényű, a BTMN -es oktatási minőség emelése, az eredményességi – hiányzási, évisméltési, kompetenciamérési, lemorzsolódási stb. – mutatók javítása,
- az iskola hátránykompenzációs és fejlesztési hatásának megjelenése és növelése, igazolatlan hiányzások, elégtelen osztályzatok csökkentése stb.
- a pedagógusok és a fejlesztő munkában résztvevő munkatársak támogatása a folyamatos önképzésre és továbbképzésre az inkluzív nevelési gyakorlat érdekében.
- a kölcsönös együttműködés a szakmai partnerekkel az esélykompenzációt segítő civil szervezetekkel, intézményekkel (pl. utazó gyógypedagógusi szolgálat, logopédiai szakszolgálat, szakértői bizottságok stb.)
- kiemelt figyelmet fordítunk a HH/HHH/RGYK/SNI/BTMN, veszélyeztetett tanulók és a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók eredményeinek elemzésére, kompetenciamérések eredményességének javítására.

Az intézmény biztosítja a pedagógusok felkészítését, folyamatos továbbképzésüket az integrált, hatékony nevelés, valamint a szociális-és családi problémák azonosítására.

Biztosítja a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését, az iskolánk szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségét, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- az iskolai felvétel, a beiskolázás, az osztályba, csoportba sorolás során,

- az egyéni adottságokhoz alkalmazott követelménytámasztás, a differenciált fejlesztés tekintetében,
- a tanulói teljesítmények értékelése gyakorlatában,
- a szűrésekhez, a prevencióhoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele területén,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaeorientációban,
- a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében,
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel,
- megfelelő figyelmet fordítunk arra, hogy a hátrányos helyzetű és halmozottan, hátrányos helyzetű gyermeknek jogai érvényesüljenek, kapjanak fokozott segítséget a fejlődést hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez.

A további elveket az intézmény Esélyegyenlőségi Terve tartalmazza.

III.9. Felvétel, a tanuló átvételének szabályai

III.9.1. Beiratkozás

Első osztály esetében a 6. életévét betöltött körzetes tanulók felvétele automatikus, amennyiben nem rendelkeznek az Oktatási Hivatal által kiadott határozattal, amely még egy év óvodai nevelést ír elő a gyermek számára.

Amennyiben további férőhelyek vannak, akkor a felvétel vagy átvétel során a Nemzeti Köznevelési törvény 51§ (1) bekezdése alapján előnyben részesíti a hátrányos helyzetű tanulókat. A továbbiakban előnyt élveznek azon tanulók, akik a kerületben laknak, akik szüleinek munkahelye az iskola közelében vagy a kerületben van, illetve akiknek testvére(i) már az intézmény tanulói.

Felsőbb évfolyamokon a körzetes tanulók felvétele automatikus.

III.9.2 Átiratkozás:

Magasabb évfolyamra való jelentkezés esetén az intézményvezető dönt a felvétetről.

Ebben az esetben a tanuló bizonyítvánnyal igazolja, hogy az előző évfolyamot eredményesen elvégezte

Ha a diák a jelentkezésig külföldön járt iskolába, az érvényes rendeletek értelmében elfogadjuk a külföldi bizonyítványt, illetve egyedi elbírálással, az intézményvezető döntése alapján osztályozó vizsgát tehet a tanuló. Szükség esetén türelmi időt biztosítunk a tanuló számára, illetve segítséget nyújtunk számára, hogy a hiányzó tananyagrészeket bepótolhassa.

III.9.3. Évfolyamisméltés:

A tanuló köteles megisméltelni az évfolyamot abban az esetben, ha:

- az év végi értékelés során háromnál több tantárgyból szerez elégtelen érdemjegyet
- ha a hiányzásainak mértéke meghaladja a 250 órát és az igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 órát és a tanuló teljesítménye nem értékelhető, illetve az iskola teljesítette az értesítési kötelezettségét
- a javító vizsgára utalt tanulók abban az esetben, amennyiben a vizsgán elégtelen eredményt érnek el

III.9.4. Felmentést egyes tanórák látogatása alól

A tanórák alóli felmentést az intézmény vezetője adhat a törvényben foglaltaknak megfelelően.

III.9.5. Egyéni munkarend szerint tanulók:

A mindennapos iskolába járás alól a hatályos jogszabályoknak és eljárási rendnek megfelelően csak az Oktatási Hivatal adhat mentesítést.

III.9.6. A tanulói jogviszony megszűnése

- az utolsó (nyolcadik) évfolyam eredményes befejezésével,
- alacsonyabb évfolyam esetén, ha a tanköteles gyermek más iskolába távozik, a bizonyítvány kiadásával.

A tankötelezettség teljesítésének nyomon követhetősége érdekében a tanulók más iskolába való felvételéről, illetve beiratkozásáról a befogadó intézménytől hivatalos értesítést kell kapnunk.

III.10. A tanuló magasabb évfolyamra való lépésének feltételei

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A nevelőtestület osztályozó értekezleten dönt a tanulók félévi és év végi osztályzatairól, illetve osztályozó vizsga engedélyezéséről, valamint a magasabb évfolyamba lépésről.

Fontos, hogy az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és nem az érdemjegyek átlagaként jelentkezzen. Tükrözze az esetleges fejlődést is. Ezt segíti, ha az osztályzatban a pedagógus a tantárgy feladatrendszerének minél több elemét értékeli, a tanulók sokféle teljesítményét figyelembe veszi.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. Nem szabad ennél többet követelni. A kiegészítő anyag elsajátítását másképpen kell honorálni, például tantárgyi dicséret, illetve kitűnő osztályzat formájában.

A kiemelkedő tanulók tantestületi dicséretet kaphatnak, tanulmányi munkájukért; szorgalmukért; magatartásukért, közösségi munkájukért; vagy akár többért is egyszerre.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók esetében a szakvéleményben szereplő javaslat az irányadó az értékelés során, de a továbbhaladás feltétele esetükben is a szaktárgyi minimumkövetelmény teljesítése.

Amennyiben a tanuló elégtelen osztályzatot szerzett egy, két, vagy három tantárgyból, javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga időpontjáról az iskola a szülőt három héttel a vizsgaidőpont előtt értesíti.

Amennyiben a tanuló háromnál több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, automatikusan köteles évet ismételni.

Amennyiben az a tanuló, aki évet ismétel, olyan osztályból ismétel, amely még a 2012-es NAT kerettanterve szerint működik, a pedagógus segítségével köteles pótolni a tananyag azon részeit, amelyek a kétféle kerettanterv eltérése miatt hiányoznak.

III.11. Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése

Tanítást – tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei

A Helyi tantervben megjelennek a SNI tanulók számára közvetítendő tartalmak, a sérült képességek rehabilitációja.

Tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek: A

tevékenységek az intézmény éves munkatervében

tervezettek

Az integrációt segítő módszertani elemek:

- A pedagógusaink alkalmazzák a differenciálást, a speciális eljárásokat, ezzel hozzájárulunk az együttnevelés - oktatás sikeréhez.
- Óráinkat, foglalkozásainkat úgy tervezzük és szervezzük, hogy felkeltse és fejlessze a tanulók kíváncsiságát, tanulási kedvét.
- Az ismétlést, a nyitott tanulást a tanulási-tanítási folyamat szükséges velejáróinak tekintjük.
- A segítségnyújtáskor az öntevékenységet erősítjük – azt szeretnénk, hogy a tanulók csak annyi segítséget vegyenek igénybe, amennyire szükségük van. Így érhetjük el önállóságuk, önbizalmuk és egyéni képességeik fejlődését.
- A házi feladat differenciált, döntően szorgalmi jellegű, tevékenységorientált.

Műhelymunka – a nevelői együttműködés formái:

- esetmegbeszélő foglalkozások tartása, ezek konklúzióinak beépítése a fejlesztő munkába,

- tervek korrekcióba,
- a fejlesztési lap vezetésébe.

A pedagógiai értékelés elvei a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében:

Az értékelési rendszer eszközei:

- Szöveges értékelés az OM rendelet irányelveinek megfelelően történik.
- A pedagógusok alkalmazzák az árnyalt értékelést, ezek módszere, helye és szerepe a helyi tantervben pontosan meghatározott.
- A dokumentálást az osztályfőnökök végzik az egyéni fejlesztési lapon.

Látás sérült tanulók értékelése:

- A gyengénlátó, aliglátó tanulók esetében az egyéni látásteljesítményből adódó adottságokat (munkatempó, pontosság stb.) nagymértékben figyelembe kell venni.
- A gyengénlátó, aliglátó tanulók fejlődése esetenként csak önmagukhoz viszonyítható.
- Felmérések, értékelések esetén a gyengénlátó, aliglátó tanulók számára egyéni igény szerint a feladatlapok nagyítása szükséges. Így is lehetséges, hogy bizonyos feladatokat (grafikonok, térképek, képek, grafikák stb.) a tanuló látásteljesítménye miatt nem képes megoldani.
- A gyengénlátó, aliglátó tanulók felmérés, vizsga esetén engedményeket vehetnek igénybe (többletidő, adaptált feladatok stb.).
- A látássérülés maga nem ok a tantárgyi felmentésre.

A mozgásszervi fogyatékos tanuló értékelése:

A Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott értékelési rendszer módosításokkal érvényesíthető a mozgáskorlátozott tanulók tantárgyi értékelésekor is.

A mozgásnevelés tantárgy esetében a nevelés-oktatás teljes idejében mindvégig szöveges fejlesztő értékelést kell alkalmazni. Az ének-zene, vizuális kultúra (komplex művészeti

nevelés), digitális kultúra, technika és tervezés tantárgyak esetében a 4. évfolyam végéig fejlesztő értékelést ajánlott alkalmazni mozgáskorlátozott tanulók esetében, amit a pedagógiai programban is rögzíteni kell.

A mozgáskorlátozott tanulók a különböző mérések (előzetes felmérés; segítő-formatív felmérés; összegző, lezáró-szummatív felmérés) során ugyanolyan minőségű és mennyiségű feladatot oldhatnak meg, mint többségi társaik, számukra azonban többletsegítséget kell biztosítani.

A többletsegítség sérülésspecifikusan, elsősorban a funkcionális állapotjellemzőkhöz igazodva, egyéni szükségletekre szabottan legyen elérhető!

A 2011. CXC. köznevelési törvény 51. § (5) bekezdésének értelmében a sajátos nevelési igényű, tanuló részére a felvételi vizsgán indokolt esetben biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli vagy szóbeli felmérésen biztosítani kell az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott eszközöket, a vizsga szervezésével alkalmazkodni kell az adottságaihoz.

Az 56. § (1) bekezdése szerint a tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az intézményvezető mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók értékelése

A Nat-ban megjelölt célok elérésében az autizmus változatos spektrumának megfelelően igen nagy egyéni eltérések lehetnek. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulókra jellemző típusosan egyenetlen, ún. „csipkézett” képességprofil miatt egy tanulási területen belül is előfordulhatnak szélsőségesen eltérő teljesítmények. Az intuitív társas megértést és rugalmas gondolkodást kívánó célok elérése jóval hosszabb időt vehet igénybe a kortársakhoz képest, vagy módosítva érhető el.

A tanulási eredmény értékelésénél elsősorban a tanuló önmagához mért fejlődését kell figyelembe venni, valamint azt, hogy a megszerzett tudást képes-e önállóan, rugalmasan, élethelyzetekben alkalmazni.

A mérés, értékelés és minősítés alapfunkciója az autizmussal élő tanulóknál alapvetően módosul. A mérések elsősorban diagnosztikus jellegűek. Tájékoztatnak a gyermek állapotáról, mérik a fejlesztés, nevelés-oktatás eredményességét, meghatározzák annak további irányát.

A beszéd fogyatékos tanulók értékelése

A beszédfejlődési zavarral küzdő tanulók, ha társult zavarokkal nem küzdenek, általában a tipikus fejlődésű tanulókhoz hasonlóan teljesítenek. A nyelvfejlődési zavart mutató tanulók legtöbbször másodlagosan verbális tanulási zavarral is küzd, így tanulási teljesítményük szórt képességprofiljuk, személyiségjegyeik és megküzdési stratégiáik függvényében változik. Általában elmondható, hogy a nyelvfejlődési zavarral küzdő tanulók számára a verbális tanulási potenciált igénylő tantárgyakban differenciált tanulási eredmények kitűzése szükséges. Ezek közül a leginkább érintett a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv.

Ezek értékelése alól általában a szakértői bizottság véleménye alapján mentesítést is kapnak a tanulók. A mentesítés sajnos lehetetlenné teszi a tanuló tovább haladását olyan középiskolákba, melyek a mentesítés tantárgyból elvárják az érdemjegyet.

A szakértői vélemény nyomán intézményvezetői hatáskörben megszületik az értékelés alóli felmentés, amely nyomán kialakulhat tanulók vagy a szülők körében olyan értelmezés, hogy az adott tantárgyban való helytállás „nem is olyan fontos”. Már az iskolába lépéskor tisztázni kell, ha szükséges, a szülővel kötött pedagógiai megállapodásban is, hogy a tantárgyi értékelés alóli felmentés csak az ötfokú érdemjegy elmaradását jelenti. A tanító/szaktanár hivatalosan is élhet a joggal, hogy a tanulót kizárólag saját képességeihez mérten, a számára kijelölt tanulási eredmények mentén szóveges fejlesztő értékeléssel segíthesse. Ez a feladat a tanítóra, tanárra és a velük együttműködő gyógypedagógusra nagyobb felelősséget ró, és megváltoztatja a mérés-értékelés jelentőségét.

III.12. Mindennapos testnevelés

Legfontosabb célunk, hogy tanulóink egészségét megőrizzük, fizikai teljesítőképességét életkoruknak megfelelő szintre fejlesszük, és a testi kultúra mellett törekedjünk a mentális

kulturáltság szintjének emelésére. Testnevelés és sport nélkül a gyerekek nem futják ki biológiailag meghatározott lehetőségeiket, amely szorosan összefügg szellemi fejlődésükkel is. Ezért kell törekednünk a fizikai és szellemi terhelés optimalizálására, az egészséges napi, heti életritmus kialakítására. Céljaink elérésére minden eszközt ki kell használnunk, ehhez nagyon jó alapot ad a mindennapos testnevelés bevezetése.

Céljaink:

- a rendszeres testmozgás igényének kialakítása
- a fizikai erőnlét növelése
- a testi egészség fontosságának tudatosítása
- a mozgáskoordináció fejlesztése
- szabályok betartására nevelés
- személyes higiénia kialakítása
- sokféle mozgásforma megismertetése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a 2011. CXC törvény a köznevelésről 27§ (11) bekezdés alapján szervezzük meg. Minden évfolyamon heti öt testnevelés órát tartunk. A 3. évfolyamon úszásoktatásban vesznek részt a tanulók a fenntartó finanszírozásával.

A tanulók fizikai állapotának mérése:

Felső tagozaton minden évben a NETFIT mérés keretében mérjük a diákok fizikai teljesítőképességét.

IV. Legitimációs záradék

1. A Pedagógiai Program érvényessége, módosítása, nyilvánossága

A Pedagógiai Program 2022.09.01-től lép életbe. Felülvizsgálatra – ha azt egyéb körülmény, jogszabályi változás nem indokolja, 2026-ban kerül sor.

A pedagógiai program módosítása kötelező:

- vonatkozó jogszabály módosításakor
- fenntartó kezdeményezésére
- az intézmény átszervezése esetén

Egyéb esetekben a dokumentum módosítását kezdeményezheti:

- az intézmény vezetője
- bármely szakmai munkaközösség
- az Intézményi Tanács
- az Iskolaszék.

A módosításhoz a nevelőtestület minősített többségének (50%+1fő) támogatása szükséges.

A Pedagógiai Program nyilvánosságát intézményünk a következő fórumokon biztosítja:

- az intézményvezetői irodában nyomtatott és elektronikus formában
- az iskolai könyvtárban elektronikus változatban
- az iskola honlapján
- az Oktatási Hivatal honlapján (kir.hu) fellelhető intézményi felületen, a közzétételi listán

2. A Pedagógiai Program elfogadása és jóváhagyása

Abban az esetben, ha iskolaszék vagy Intézményi Tanács nem működik:

Intézményünkben – a Pedagógiai Program véleményeztetésének időszakában – Iskolaszék, Intézményi Tanács nem működött.

Budapest 2022. 08.29.

.....

intézményvezető

Az intézmény Diákönkormányzata (DÖK elnöke, vezetősége, DÖK patronáló tanár) a módosított Pedagógiai Program tervezetének előzetes megküldésével kapott tájékoztatást 2022.09.05-én tartott ülésén.

Budapest 2022.09.05.

.....
Diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai Programról a szülői szervezet (SZMK elnöke, vezetősége) a módosított Pedagógiai Program tervezetének elektronikus megküldésével kapott tájékoztatást 2022.09.05. napján.

Budapest, 2022.09.05.

.....
szülői szervezet képviselője

3. Nevelőtestületi határozat

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2022.09.29-én tartott értekezletén a szakmai munkaközösség szakmai tartalomra vonatkozó, támogató véleménye alapján a ...számú határozattal elfogadta.

.....
.....
hitelesítő nevelőtestületi tag   hitelesítő nevelőtestületi tag

(Az irattári példányhoz mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív, a határozatképeség megállapítása, kérdések, válaszok, hozzászólások az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya, keltezés, a jegyzőkönyv vezetői és hitelesítői aláírása)

Lisznyai Utcai Általános Iskola
1016 Budapest Lisznyai utca 40-42.
OM azonosító: 034791

4. Intézményvezetői határozat

A Pedagógiai Program az intézmény szakmai munkaközösségei, az Iskolaszék, az Intézményi Tanács véleményezte, a nevelőtestület 2022.09.29-én tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta. A Pedagógia Program tervezetéről a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat választott képviselői tájékoztatást kaptak.

A fenti legitimációs eljárások figyelembe vételével az intézmény Pedagógiai Programján jóváhagyom.

Budapest, 2022.09.10.

intézményvezető

5. Fenntartói nyilatkozat

A Közép-Budai Tankerületi Központ a **Lisznyai Utcai Általános Iskola Pedagógiai Programját** a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) *bekezdése, a 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet, ill. az azt módosító 5/2020. (I.31.) értelmében felülvizsgálta.

A pedagógiai program szerinti feladatellátáshoz szükséges órakeretet, illetve az ehhez szükséges álláshelyeket **az elfogadott éves költségvetés és tantárgyfelosztás alapján** biztosítja.

A Közép Budai Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója és működtetője a pedagógiai programban szereplő alapfeladatokon kívüli többletfeladatokat a jóváhagyott tantárgyfelosztás szerint és kizárólag az évente elfogadott intézményi költségvetésben meghatározott mértékig finanszírozza.

A fenntartó a **Lisznyai Utcai Általános Iskola** pedagógiai programjában foglaltakkal egyetért, azt jóváhagyja.

Kelt: Budapest, 2022. augusztus 31.

.....
.
Hajnissné Anda Éva
tankerületi igazgató

* A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. **A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.** A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

VII. MELLÉKLETEK

- 1. számú melléklet: Helyi tantárgyi tantervek

2. számú melléklet: Fejlesztési program az SNI és BTMN-es tanulók nevelésére-oktatására

2. számú melléklet

Fejlesztési program az SNI és BTMN-es tanulók nevelésére-oktatására

A Nemzeti Alaptanterv szellemében kidolgozott SNI Irányelvek ¹(A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei) értelmében, a BTMN-es tanulók nevelésére-oktatására vonatkozó Ajánlás, illetve az intézmény szakmai alapdokumentumában található alapfeladatoknak megfelelően nevelőtestületünk az integráltan oktatható tanulók sérülés specifikus fejlesztését (a fogyatékoság típusához és fokának megfelelő) szolgáló programot dolgozott ki.

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel tanulók fejlesztésére vonatkozó célokra, feladatokra, tartalmakra, tevékenységekre, követelményekre vonatkozóan a nevelőtestület átgondolta középtávú feladatait, melyet megjelenít az intézmény nevelési programjában, a helyi tantervben, a tanmenetekben, óratervekben és az egyéni fejlesztési tervekben.

Helyzetelemzés:

Az intézmény szakmai alapdokumentumában (2020.09.09.), a kötelezően ellátandó feladataink körében az alábbi integrált nevelési-oktatási feladatokat látjuk el:

- a) mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási),
- b) beszéd fogyatékoságból,
- d) autizmus spektrumzavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.

E feladatok keretében ellátjuk a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók nevelését, fejlesztését is. „Az Ajánlás azt szolgálja, hogy a különleges bánásmód, amelyben a BTMN gyermekeknek, tanulóknak a köznevelési jogszabályok szerint részesülniük kell az óvodában és iskolában, hatékonyabban segítse a beilleszkedési, tanulási és magatartási

---

¹ SNI irányelvek: https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok

nehézségeik megszüntetését, e nehézségek hatásainak és következményeinek enyhítését, a kialakult pedagógiai probléma és konfliktusok okának beazonosítását, majd ezen okok megszüntetésére vagy legalább következményeiknek enyhítésére törekvést, elsősorban a tanulási képességek fejlesztése és a lehetségesen eredményesebb magatartás befolyásolási motívumok, eszközök, hatások felmutatása útján.

Az SNI és BTMN-es tanulók iskolai létszámának alakulása (fő)

2016-2021

Tanév	mozgásszervi fogyatékos	érzékszervi fogyatékos (hallás) (látás)	autizmus spektrumzavarral küszködő	BTMN	Beszédvizsgáló F 80.9 F 81.9	Egyéb
2016/2017	4	2 hallás	2	4	10	F 83 (1), F90 (4), F80.3 (1) F81.3 (1) F70 (1)
2017/2018	4	2 hallás	2	58	7	F81.3 (1), F90 (3), F 80.3 (1), F 81.3 (1) F70 (1)
2018/2019	4	2 hallás	4	63	5	F90(1), F 80.3 (1)
2019/2020	4	1 látás, 1 hallás	5	62	5	F90 (2)
2020/2021	4	1 látás, 1 hallás	6	63		F90 (2) F81.9 (1)

A statisztikai adatok alapján megállapítható tendenciák, következtetések. Az ellátásban résztvevő szakemberek jelenleg (2021-ben):

A sajátos nevelési igényű tanulók száma az utóbbi években nem mutatott kiugró növekedést, bár néhányal emelkedett a számuk. Azonban a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő diákok száma nagy emelkedést mutat az utóbbi években.

Az intézmény a BTMN-es tanulókat helyben látja el, fejlesztőpedagógusok bevonásával. Az intézményben jelenleg 4 olyan pedagógus dolgozik, akinek végzettsége van arra, hogy elláthassa ezeket a tanulókat. Ebből az egyik kolléga mozgásfejlesztő foglalkozásokat is tart a tanulóknak, akiknek a szakvéleményében ez elő van írva.

Az SNI tanulókat a Fekete István Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI utazó gyógypedagógus hálózat látja el. A mozgásszervi fogyatékkal küzdő tanulók ellátásáról a Mexikói Úti Mozgásjavító Intézet gyógypedagógusai gondoskodnak, illetve a látássérült tanulók ellátását a Vakok Állami Intézetéből érkező gyógypedagógus látja el.

Az integrált nevelést segítő tárgyi, technikai és humán erőforrás jellemzői:

Az intézmény az utóbbi években sok fejlesztő játékot, eszközt vásárolt, hogy a BTMN-es tanulók fejlesztését minél szélesebb spektrumon tudják ellátni. Két fejlesztő szoba is kialakításra került, ahol egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében látják el a tanulókat a fejlesztők. A fejlesztőpedagógus végzettséggel rendelkező pedagógusok közül egy csak a fejlesztéssel foglalkozik, a másik három a tanítás mellett látja el ezt a feladatot.

Az integrált nevelés gyakorlatának előzményei:

Az intézmény 2008-as alapító okiratában került be először az ellátandó feladatok közé az SNI tanulók ellátása (enyhe fokban mozgássérült, hallássérült, gyengénlátó, dyslexiás, dysgráfiás és dyskalkuliás tanulók). Már ebben az évben volt olyan kollégánk, aki elvégezte a fejlesztőpedagógus képzés az ELTÉ-n. Azóta történik intézményünkben az SNI-s tanulók ellátása szakképzett kollégák segítségével. Az iskolában azóta mindig van főállású fejlesztő pedagógus, akinek feladata csak a sajátos nevelési igényű tanulók ellátása. 2013-tól egy ideig az iskola nevelőtestületéhez tartoztak gyógypedagógusok, akik az SNI tanulók ellátásáért feleltek, az iskola fejlesztőpedagógusai pedig a BTMN-es tanulókat látták el. 2016-tól utazó gyógypedagógus hálózatba kerültek át a gyógypedagógusok, továbbra is az SNI-s tanulók

ellátásáért felelnek. Az iskola fejlesztőpedagógus végzettségű pedagógusai pedig továbbra is a BTMN-es tanuló fejlesztését végzik.

Az utazó gyógypedagógusi hálózat közreműködésével ellátott feladatok:

A Fekete István Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI utazó gyógypedagógusai látják el a sajátos nevelési igényű tanulók, az autizmus spektrumzavarral, beszéd fogyatékkal küzdő tanulók ellátását. Emellett a mozgásszervi fogyatékos tanulók ellátásáról, mozgásfejlesztéséről a Mexikói Úti Mozgásjavító Általános Iskola gyógypedagógusai gondoskodnak. A látássérült tanuló fejlesztéséért a Vakok Állami Intézete felelős.

Alapelvek:

Fejlesztő programunk kidolgozása során alapelveként vettük figyelembe, hogy:

a fogyatékos gyermek is ugyanabban a kultúrában, emberi közösségben, társadalomban él, mint ép társa, ezért felnőtté válásához biztosítjuk az iskolai kereteinken belül elsajátítható tudást és kompetenciákat, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését, illetve a nevelésükhöz-oktatásukhoz nélkülözhetetlen speciális szükségleteiket,

Az integrált nevelést- oktatást a speciális egyéni szükségletekhez igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel, a NAT-ban lefektetett általános célok, illetve a fogyatékos tanulók nevelése-oktatása irányelveinek figyelembe vételével folytatjuk, olyan elfogadó környezet kialakítására törekszünk, amely a sérült gyermek erőseit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja, a sajátos értelmi és személyiség állapotához igazodó nevelést, oktatást helyezi előtérbe, úgy, hogy az a sérült gyermek harmonikus személyiségfejlődését eredményezze, befogadó intézményként vállaljuk a sajátos nevelési igényű tanulók sérülés-specifikus ellátásához szükséges, a jogszabályokban meghatározott többletszolgáltatások biztosítását (amennyiben a fenntartó biztosítja számunkra a humán erőforrást, illetve az anyagi erőforrást). a fenntartó által garantált mértékben a sajátos nevelési igény típusának megfelelő gyógypedagógus rendelkezésre állását,

a kiegészítő pedagógiai szolgáltatásokat: fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, rehabilitációs és terápiai célú gyógypedagógiai ellátást,

a tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe vesszük az egyes tanulók sajátos nevelési igényét, sérülés-specifikus szükségleteit és ennek érvényre juttatása az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával,

Célok:

A mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási) vagy beszéd fogyatékból, több fogyatékból együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékból, autizmus spektrumzavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával, integrált formában.

Az együttnevelés feltételrendszerének minél teljesebb megteremtése, ami a sérült és többségi tanulók komplex személyiségfejlesztését egyaránt elősegíti. A szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása.

Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában intézményünk érvényesíteni kívánja a társadalmi integráció elvárásait, az egyéni adottságoknak és a sérülés specifikumának megfelelő egyéni tanulási utakat. Nevelőtestületünk az SNI tanulók nevelése-oktatás folyamán prioritásként kezeli az önálló életvitelre történő felkészítést.

A pedagógiai program tervezése, megvalósítása során további cél, hogy az intézmény tanulmányi követelményei és módszertana, az SNI és a BTMN tanulónak járó különleges bánásmód igazodjon a fejlesztő pedagógiai, gyógypedagógiai, valamint a pedagógiai megsegítés lehetséges üteméhez a problémával érintett területeken.

A nevelőtestület módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztésével, a szakellátásban jártas szakemberek és a nevelők együttműködésével a rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység, az inkluzív nevelés gyakorlatának fejlesztése, kiteljesítése. Az integrált SNI tanulók nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcseréken, felkészítéseken, továbbképzéseken való részvétel; a rendelkezésre álló szakmai anyagok alapján a pedagógusok önképzése.

A Szakmai ajánlást követve iskolánk a BTMN-es tanulók esetében a preventív szemléletet érvényesíti, tekintettel arra, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségeket jellegük

miatt sokkal hatékonyabb megelőzni, mint a már kialakult nehézségeket és másodlagos figyelmi, motivációs, illetve az ezekből adódó viselkedési problémákat kezelni, a már elindult kedvezőtlen folyamatokat visszafordítani.

A diagnosztizáló, formatív, szummatív mérések, értékelések lehetőségének, gyakoriságának tervezése. A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint a szülő bevonásával.

Tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez a szakemberekkel együttműködve.

Sikerkritériumok:

Megvalósul a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációja, integrált neveléseoktatása során a teljes vagy részleges integráció. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában, az együttnevelés során eredményesen működik a szakellátást biztosító szakemberek és a tanítók, tanárok együttműködése, szakmai kooperációja, az egyéni fejlesztések tervezése és megvalósítása.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, gyógypedagógiai segítséggel a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

a befogadó iskola vezetése támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.

az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken érvényesül a befogadó szemlélet és a sérülésspecifikus módszertani eljárások egy részének alkalmazása, a gyermekek, tanulók önállóságra nevelésével, az egyéni adottságok, esetleges korlátok ismeretével a képességek lehetőség szerinti legteljesebb mértékű kibontakoztatása, a továbbhaladás feltételeinek biztosítása: a kidolgozott pályaaorientációs program kihasználása, adottságok,

képességek szerint növekedjen a SNI tanulók körében az érettségit adó intézményekben való továbbtanulás.

Feladatok:

Az integráló intézmény feladatai:

Az intézmény alkalmassá tétele: habilitációs/fejlesztő foglalkozások helyiségeinek biztosítása, szükség szerint: akadálymentesítés, technikai háttér a különleges gondozás ellátására, különleges bánásmód alkalmazására.

A gyermekek megfelelő elhelyezése (évfolyamonként, osztályonként arányos elosztással) a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.

A gyermekek közösségi beilleszkedésének segítése az új környezet, társak, felnőttek megismerésével, elfogadásával, valamint a normákhoz való alkalmazkodás elősegítésével történjen.

A gyermekek iskolába lépésüktől kezdődően elfogadó, befogadó közösségi szemléletének kialakítása, ami hatást gyakorol gyermekek, tanulók mikrokörnyezetére.

A szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az egyéni fejlesztési tervekbe így megvalósítva a gyermekek felkészítését,

Következetesen érvényesíteni kell a habilitációs, rehabilitációs szemléletet, sérülésspecifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel,

Fontos, hogy a befogadó pedagógusok rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, melyek az adott fogyatékosági típust jellemzik, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, valamint továbbképzések, önképzések révén gyarapítsák speciális tudásukat, legyenek jártasak a differenciált tanulásszervezésben és alkalmazzák is azokat.

Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek team-munkában dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat, az egyénre szabott nevelést és

Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatják meg a teamek meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.

A szülők szerepe, befolyása felelőssége az integráló iskolában kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott optimális, támogató környezetet kell biztosítaniuk. Lényeges szerepet játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak a pedagógusokkal és a gyógypedagógussal.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülők és a szakemberek kölcsönösen tiszteljük egymást, az információáramlás folyamatos legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a kölcsönös nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertesse a gyermektársakkal a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI tanuló éppen annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van.

Együttműködés a szakemberekkel: az intézmény a sajátos nevelési igényű, sérülésspecifikumnak megfelelő szakembereket biztosít. A gyógypedagógiai tanár / terapeuta feladata sokrétű. Azon túl, hogy egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját, kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár és/vagy terapeuta:

1. programok, programcsomagok összeállítása,
2. habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, valamint osztálytermen belüli differenciált tanórai megsegítés,
3. közreműködés az integrált oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal segíti a diagnózis értelmezését, javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerekre, folyamatosan

konzultál velük, ráirányítja figyelmüket a módszertani forrásokra, beszerezhető szakirodalomra.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanári / terapeuta kompetenciája: egyéni fejlesztési terv, fejlesztő programok összeállítása, fejlesztőmunka, közreműködés a tevékenységek tervezésében, s ezt követően a konzultációban. a többségi pedagógusok munkájának segítése.

Kapcsolataink, együttműködő partnerek: Együttműködések,

partnerségi kapcsolatok:

a kapcsolatrendszer beépül a pedagógiai programba, az együttnevelésben résztvevő pedagógusok munkájában a rehabilitációs és rehabilitációs szemlélet feltétlen megjelenése,

a sérülés specifikus szakemberekkel való együttműködés rendszeres, gyakorlati- tartalmi elemekben jelenik meg.

Partnereink:

Fekete István Általános Iskola, Szakiskola és EGYMI utazó gyógypedagógusi hálózata,

Mexikói Úti Mozgásjavító Általános Iskola

Vakok Állami Intézete

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat I. Kerületi Tagintézménye

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai:

A nevelés és a tanulás-tanítás módszereinek megválasztásában a „sérülésspecifikusság” jelenti a prioritást, így a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei szerint kell azokat alkalmazni.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység gyakorlatában érvényesülnie kell a team munkának (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve a pedagógusok által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok, mérőeszközök stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve gyarapíthatja, részt vehet a jó gyakorlatok adaptálásában, kidolgozásában.

A nevelőtestület nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló differenciált nevelő-oktató tevékenységek érvényesítése, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – akár mentális – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulásttanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.

Munkánkban érvényesül a nyitott tanítási- tanulási folyamat, a tevékenykedtető, minél több érzékszerv észlelésére alapozott tanulás-tanítás dominanciája.

Az alkalmazott módszertan fontosabb elemei gyakorlatunkban: órai differenciált foglalkozás, kooperatív technikák alkalmazása komplex képességfejlesztés, logopédiai terápia, pszichoterápia, gyógytestnevelés, pedagógiai célú rehabilitációs fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint a szakértői bizottság javaslata alapján.

A rehabilitációs tevékenységeket végző szakemberek:

gyógypedagógus logopédus, pszichológus,
gyógytestnevelő, fejlesztési differenciáló és
integráció szakos tanító.

A gyermekközösségnek (osztálynak, csoportnak) ismereteket nyújtunk az életkoruknak megfelelő szinten a közösségükbe belépő sajátos nevelési igényű gyermekekről: betegségéről, állapotáról, hogyan és mit lehet neki segíteni, miben nem szabad segíteni. A sérült gyermeket a pozitívumain keresztül mutatjuk be ép társaiknak. A sajátos nevelési igényű gyermeknek megtaníthatjuk tapasztalat útján a

kortárs közösségben élést, együttélést. Bevonjuk őket az iskolai programokba, közösségi életbe. Elősegítjük kommunikációjuk, társas viselkedésük, és szociális kapcsolataik fejlődését.

A megvalósulás kritériumai:

Osztályonként maximum 2-2- fő sajátos nevelési igényű gyermek fogadása, lehetőleg az osztályközösségben együtt jól kezelhető probléma típusokkal fogyatékosági típussal.

Az osztályfőnök kiválasztásánál a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességek, speciális szakmai ismeretek kiemelt szempontot jelentenek.

A tanítók, tanárok tájékoztatása, team-munkába szervezése a tanév kezdetétől.

Egyéni fejlesztési terv készítése az érintett szakemberekkel.

Individuális módszerek, technikák alkalmazása.

Egyéni képességekre szabott, tantárgyakra lebontott tanmenet készítése, használata.

Óraterv.

az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs- rehabilitációs órakeret kihasználása- Nkt. 27. §
(8)

Tárgyi feltételek:

a fogyatékoság típusának megfelelő fejlesztő eszközök rendelkezésre állnak.

Mindennapos tevékenység kivitelezését segítő eszközök: kulturtechnikák (olvasás, írás, matematika) elsajátítását segítő eszközök. Írást segítő eszközök, ceruzavastagító, állítható asztal, pad, fejlesztő eszközök. kommunikációt segítő eszközök: pl. a kézírásra képtelen gyermekek számára számítógép biztosítása.

az önkiszolgálást (öltözés, vetkőzés, - étkezés - tisztálkodás) segítő eszközök

a szabadidős tevékenységeket segítő eszközök: elsősorban a játék és sport területén

A sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program

Az SNI tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 7-33. old. fejezeteiben kifejtett módon végezzük. A szakmai útmutató tartalmazza a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó, sérülés specifikus jellemzőket, kifejti az integrált nevelésre vonatkozóan: az SNI tanulók tanulásának és tanításának alapelveit, céljait és kiemelt feladatait, nevelési-oktatási szakaszok és kiemelt pedagógiai feladatokat, a többségi iskolában történő együttnevelés tartalmát, az integrált nevelő-oktató munka tartalmi szabályozását és szabályozási szintjei, a tanulási területeket és tudástartalmakat, az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások pedagógiai mérés, értékelés és visszajelzés A NAT, a kerettantervek és a helyi tanterv a kompetenciafejlesztés, kiemelt kompetenciaterületek a tanulási területek és a tanulási területekhez kapcsolódó tantárgyak kimeneti tanulási céljai.

A látássérült tanulók fejlesztését segítő program

A látássérült tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 7-33. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

Látássérültnek tekinthető az a személy, akinek egészséges szemén korrekcióval mérhető látásélessége az ép látás 30%-a, vagy ennél kevesebb, illetve látóérszűkülete nem több 20o- nál.

A gyengénlátók vízusa: 0,1 -0,33 közötti.

A látási fogyatékos tanuló

A látássérülés a látószerv (a szem, a látóideg és/vagy a látásért felelős agykérgi/kéreg alatti területek) sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodóképességét, kihat személyiségének alakulására.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látásteljesítménye az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) vízus: 0 – 0,3 közötti. Látássérült az a tanuló is, akinek centrális látótere legfeljebb 20°.

Ezen belül:

- a) vakok azok a tanulók, akiknek látóképessége teljesen hiányzik (vízus: 0);
- b) aliglátók azok a tanulók, akik minimális látással rendelkeznek (vízus: fényérzés – 0,1);
- c) gyengénlátók azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0,1 – 0,3).

A BNO 11 (WHO) 2018-as meghatározása alapján „megkülönböztetünk távoli és közeli látássérülést. Távoli látássérülés:

enyhe – a látásélesség (vízus) $< 0,5$

mérsékelt – a látásélesség (vízus) $< 0,3$

súlyos – a látásélesség (vízus) $< 0,1$ vakság

– a látásélesség (vízus) $< 0,02$.

Közeli látássérülés:

A közeli látásélesség (vízus) $< 0,5$ maximális korrekcióval

A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más – haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és hallási – beállítódás is jellemzi. Fontos az összes érzékszerv – hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés – fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tudatosítása és tanítása.

A látássérült tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 7-33. old. fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

A hallássérült tanulók fejlesztését segítő program

A hallássérült tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 190-210. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

Hallássérült tanulónál a hallás csökkenése miatt, a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv és ennek következtében a személyiség fejlődése. Átalakul a külvilágról való információfelvétel, lelassul az ismeretszerzés, nehezebbé válik a szocializálódás.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztését, ennek lehetőségeit, meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

Hallássérülésnek nevezzük a hallószerv valamely részének veleszületett vagy szerzett sérülését, illetve fejlődési rendellenességét, amelynek az éptől eltérő hallásteljesítmény lesz a következménye.

A hallássérülés gyűjtőfogalom. Hallássérült személyek a nagyothallók, a siketek és a cochleáris implantátumot (továbbiakban: CI) viselők. A cochleáris implantátum a belső fülbe ültetett hallásjavító eszköz. A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje nem feltétlenül korrelál életkorával, hallásállapotával.

A befogadó többségi iskola tantestületének a speciális iskolák nyújtanak segítséget a látássérült tanuló nevelésére, oktatására vonatkozó információk átadásával. Különösen jelentős az osztályfőnök szerepe az osztályban tanító pedagógusok tájékoztatásában a tanuló sajátos nevelési igényeiről.

A beszéd fogyatékos tanulók megsegítésére irányuló program

A hallássérült tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 212-241. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett.

A beszéd fogyatékoság nem tekinthető elsődlegesen halláskárosodás következményének; együtt járhat a nyelven kívüli kognitív képességek és a viselkedésszerveződés zavarai, azok maradványtüneteivel; valamint tanköteles korban az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén kialakuló verbális tanulási zavarral.

Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd és nyelvi teljesítmény jellegétől függ.

Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) nyelvfejlődési zavar (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia – maradványtüneteként beszédgyengeség),
- b) orrhangzós beszéd,
- c) folyamatos beszéd zavarai (dadogás, hadarás),
- d) diszfónia,
- e) logofóbia (mutizmus különböző típusai),
- f) centrális eredetű szerzett beszédzavarok (centrális pöszesség, gyermekkori afázia, diszartria),
- g) verbális tanulási zavar együtt járása az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén mutatkozó problémákkal vagy ezek halmozott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába. A terápia komplex szemléletű logopédiai, orvosi, pszichológiai team munka alapján történik.

A testi fogyatékos tanulók megsegítésére irányuló program

A mozgássérült tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 212-241. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

Mozgáskorlátozott az a tanuló, akinél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

A fejlesztés alapelve: a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni és/vagy ellensúlyozni.

Mozgáskorlátozottság esetén a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása a szervezet funkcionális képességeit, az egyén aktivitását maradandóan akadályozza; az egyén részére hátrányos helyzetet, korlátozott életvitelt okozhat. Gyógypedagógiai értelemben azokat a személyeket tartjuk mozgáskorlátozottaknak, akiknél a mozgásszervrendszer (tartó-: csont-, ízületrendszer és/vagy mozgató-: izom-, idegrendszer) veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara következtében olyan jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, amelynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés, és a szocializáció csak nehezített körülmények között lehetséges

A tanuló speciális nevelési szükségleteit meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, annak formája, mértéke és területe.

Nevelhetőségüket befolyásolja, hogy tapasztalatszerzési lehetőségeik beszűkültek, a környezethez való alkalmazkodásukban gátoltak. A gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni helyüket az „épek” között, tehát a többségi iskolában is.

A tanulásban akadályozott tanulók fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődés zavarai miatt nevelési- tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképességzavar)fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 35-53. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális

képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

diszlexia, diszortográfia, diszkalkúlia,

diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása, a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok; hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A (specifikus) tanulási zavarok hátterében a nyelvi rendszer eltérő fejlődése, a munkaemlékezet gyengesége, valamint az információfeldolgozás sajátos szerveződése áll. Mindezek mellett gyakran mutatkoznak a mozgásszervezés, kézügyesség, bizonytalan kézpreferencia, téri tájékozódás, vizuális észlelés, szenzoros integráció, végrehajtó működés nehézségei.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,

az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanuló fejlesztését segítő program

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók integrált nevelését-oktatását az Irányelvek 109131. old. vonatkozó fejezeteiben kifejtett módon végezzük.

Az autizmus spektrumzavarok (a szövegben az autizmus kifejezés mindig a teljes spektrumra utal) az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos feladatok

A BTMN tanuló jellemzői:

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

(2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről, 4. §. 3. bekezdés)

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségnek 2 alapvető típusa van:

1. részképességzavarok az iskolai tananyag megtanulásának nehézségei a tanulók ép intellektusúak tanulással kapcsolatos tevékenységek elutasítása (olvasás, írás, számolás)

2. kóros hiperkinetikus (kóros nyugtalanság) vagy kóros aktivitászavar (túlzott mozgékonyosság), figyelemzavar a gyermekek érzékenyebbek az időjárás-változásokra fáradékonyabbak, nehezen tűrik a zajokat a diákok rövid ideig tudnak az adott feladatra figyelni gyakrabban igénylik a tanulás közbeni szünetet, pihenést figyelmük könnyen elterelődik nem követik az utasításokat, nem fejezik be a feladatokat

Beazonosításuk, ellátásuk:

a BTMN kategóriába az a gyerek sorolható, aki szakértői véleménnyel rendelkezik, amelyet az úgynevezett járási szakértői bizottság ad ki, ritka esetben pedig országos, vagy megyei szakértői bizottság bocsátja ki a szakvéleményt a BTMN gyerek legmarkánsabb jellemzője, hogy bizonyos területeken alulteljesít, vagy nehézségekkel küzd. Ez a terület lehet a tanulás, vagy a társas kapcsolatok területe, illetve a viselkedés szabályozása a nehézségek, hiányosságok következtében a gyermek személyiségfejlődése az átlagostól eltérő lehet, nem tud az osztályba / csoportba harmonikusan beilleszkedni

a BTMN kategóriába tartozó tanuló mindig kizárólag többségi (azaz normál) iskolába jár, nem mondhatjuk, hogy ezeket a gyerekeket integrálják, együttnevelik fejlesztő foglalkozás keretében látják el őket

általában fejlesztő pedagógus foglalkozik velük, de gyógypedagógus is végezheti fejlesztésüket

a BTMN kategóriával együtt járó jogosultságok kizárólag a köznevelés időtartamára terjednek ki (a felsőoktatásban már nem érvényesíthetők) a beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermeknek nincs BNO kóddal jelölt diagnózisa

a kulcsfogalmak a nehézség, hiányosság, tehát ezeknél a gyerekeknél tanulási, vagy magatartási zavarról, fogyatékosaságról nem beszélhetünk. a BTMN kategóriába tartozó gyermekeknél a

nehézségek háttérében valószínűleg nincsenek idegrendszeri, organikus okok (bár erre a törvény nem tér ki).

kevésbé súlyos kategória, mint a sajátos nevelési igény, ezért jóval kevesebb többletjogot biztosít a gyermek számára, mint az SNI. Ez érthető, hiszen nem is igényel olyan mértékű plusz segítséget, ráfordítást, beavatkozást, mint az utóbbi kategória.

Feladataink a BTMN tanulók nevelése-oktatása során:

Fontos feladatunknak tartjuk a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek (továbbiakban BTMN) korai szűrését, diagnosztizálását. A beiratkozáskor kérjük a szülőket, hogy tájékoztassanak a már beazonosított problémákról, a vizsgálatról készült dokumentumok bemutatást is kérve. A hatékonyság érdekében már az iskolába lépéskor meg kell teremteni a fejlesztést szolgáló feltételeket: az első évfolyamon az iskolánkban dolgozó szakemberek (fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus) bemeneti méréseket végeznek a már bemért és dokumentált, illetve a lehetséges lemaradások észlelése, diagnosztizálása céljából, a mérési eredményeket, tapasztalatokat, a diagnosztizálást végző szakemberek összegzik és elemzik, a tanítókkal közösen kimunkálják az egyénre szabott fejlesztési programot.

Az érintett tanulókat az osztályfőnök kiemelt figyelemmel kíséri, szüleiket tájékoztatja. Folyamatos szakmai teamet működtet az osztályban tanítópedagógusokkal, a logopédussal, pszichológussal, fejlesztőpedagógussal.

Ha nem sikerül a BTMN beazonosított problémát enyhíteni, az a gyermek fejlődését gátolja, az osztályközösséget hátráltatja, külső szakmai segítségre van szükség (pl. szakértői bizottság vizsgálatot kezdeményez). Ennek elindítása, a szülők értesítése, közreműködésének kezdeményezése az iskolavezetés feladata.

A későbbi kiszűrés esetén a tanulók vizsgálatát a fejlesztőpedagógus végzi, és amennyiben szakmailag indokolt, az illetékes pedagógiai szakszolgálat vizsgálatát kezdeményezi, majd a szakértői bizottság által készített szakvélemény irányelvei alapján járunk el.

A BTMN szakvélemény alapján az előírt óraszámokban, a javasolt fejlesztési területeken a fejlesztő foglalkozásokat szervezünk. A fejlesztést végző szakember az adott tanulóra vonatkozó egyéni fejlesztési tervet készít, melynek alapján a fejlesztő tevékenység folyik.

A fejlesztőpedagógus folyamatosan együttműködik a gyermeket tanító pedagógusokkal: tájékoztatja kollegáit a felmérések eredményéről, a fejlesztő foglalkozások tartalmi elemeiről, az elért sikerekről, esetleges elakadásokról.

A BTMN-es tanulók közösségben történő beilleszkedésének segítése a pedagógusok munkaköri feladatát képezi. Ennek érdekében kell ezirányú kompetenciáit fejlesztenie szervezett továbbképzések, önképzés keretében.

A szakvéleményben előirányzott, a gyermeket megillető különleges bánásmóddal kapcsolatos pedagógiai feladatokról az iskola a gyermeket tanító összes pedagógust tájékoztatja, azok betartását folyamatosan figyelemmel kíséri.

Az alsó tagozatból felkerülő BTMN-es tanulókról az alsós tanítók és a fejlesztőpedagógus részletes tájékoztatást ad a leendő osztályfőnöknek.

Az esetleges tantárgyi hiányosságok pótlására az iskola lehetőségeihez mérten korrepetálást biztosít.

A beilleszkedési-, tanulási-, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek segítéséhez szükséges pedagógus kompetenciák:

differenciált oktatás, nevelés céljából egyéni módszerek, eszközök alkalmazása;

az eltérő képességekhez, és viselkedésekhez való alkalmazkodás; rugalmasság,

szükség esetén módszerváltás; egy-egy tanulási, nevelési helyzet alternatív

kezelése; elfogadó, toleráns, empátikus és segítő attitűd,

együttműködési készség a fejlesztő pedagógussal és a szülővel.

A különleges gondozásban részesülő tanulók fejlődéséhez a szülők közreműködése rendkívül fontos. A megfelelő fejlődéséhez széleskörű együttműködésre van szükség a nevelés-oktatási intézmény pedagógusai, a pedagógiai szakszolgálat szakemberei, illetőleg a tanulók szülei között.

Az SNI, BTMN-es tanulók online oktatása

Látássérült gyerekek, tanulók távtanítása

Feltétel, hogy a látássérült tanulóknak, családoknak rendelkezésére olyan eszköz, illetve stabil, az akadályok nélküli hozzáférést biztosító otthoni internet, amelynek segítségével megvalósítható az online oktatás. Kiemelten kell figyelni, hogy az online tantermi megoldások, tananyagtartalmak:

akadálymentesek, képernyőolvasó

programmal használhatók,

(egér nélkül) csupán billentyűparancsokkal is használhatók legyenek, valamint bármely

funkciógomb megnyomását hanggal kísérik.

A látássérült tanulók specifikus eszközigényeit intézményi oktatás során a lehetőségekhez mérten biztosítjuk, az otthoni eszközök beszerzésében igyekszünk segíteni.

Hallássérült gyerekek, tanulók távtanítása

A hallássérült gyerekek fejlesztéséhez használt specifikus eszközök, módszerek, eljárások az online oktatás során már nem realizálhatók úgy, ahogyan az az intézményes és az egyéni fejlesztés keretei között megvalósulhatna. A fejlesztési célok és az otthoni tanulási környezet ismeretét követően a legalkalmasabb távtanítási formát kell alkalmazni.

A hallássérült gyerekek, tanulók digitális oktatásában a hallás javítását szolgáló különféle készülékek mellett nem szolgálja egyéb specifikus eszköz.

Autizmussal élő gyerekek, tanulók távtanítása

Az autizmussal élő gyerekek, tanulók távtanítása a családok közreműködésével valósulhat meg, hiszen a gyerekek napirendjét, foglalkozását, tanulását strukturálni kell az otthoni létre napirenddel, hetirenddel, illetve az egyéni szükségleteknek megfelelően vizuális támogatással, képes magyarázatokkal. A pedagógusoknak, gyógypedagógusoknak leginkább ezek kialakításában, a megfelelő tartalmak kiválasztásában van kiemelt szerepe. A fő tantárgyak mellett meg kell valósítani a mindennapi önállósági feladatokat, amelyekhez a vizuális támogatás a legfontosabb eszköz.

Mozgáskorlátozott gyerekek, tanulók távtanítása

A mozgáskorlátozott tanulók otthoni tanulásának kialakítását jelentősen meghatározza az egyén mozgásállapota (motoros képességek fejlettsége), a kommunikációs és mentális képességei, az egyéb funkciózavarok, fogyatékoságok és a sérülésspecifikus eszközök rendelkezésre állása.

A mozgáskorlátozott tanulók távtanításának megszervezésében elsődleges a tanulók adottságainak, készségeinek, képességeinek, illetve egyéni speciális szükségleteinek az ismerete. A mozgáskorlátozott tanulók komplex fejlesztése az otthoni tanulás körülményei között korlátozottak lehetnek, de megfelelő informatikai háttér révén valamennyi funkció gyakoroltatása, az ismeretanyag elsajátíttatása megvalósítható.

A mozgáskorlátozott, ép intellektusú gyerekek, tanulók – személyre szabott eszközbeállításokkal, illetve megfelelő eszközökkel – az online platformokat, applikációkat jól tudják használni. Minden esetben mérlegelni kell az egyéni támogatási szükségleteket, illetve a tanulók előzetes tudását a digitális eszközök használata területén.

Tanulásban akadályozott gyerekek, tanulók távtanítása:

A tanulási és értelmi akadályozottság zvaraiból adódó tanulási, fejlődési hátrányok a sajátos nevelési igény vagy az atipikus fejlődés szempontjából az egyéni eltérések, fejlesztési szükségletek tovább differenciálnak. A tapasztalatok szerint a tanulásban akadályozott gyerekek távtanítása nehézséget okozhat a családoknak. A gyerekek nagy többségének különböző szintű támogatásra van szüksége az otthoni körülmények közötti tanulásához.

A szakemberek megfelelő instrukciókkal lássák el a családokat, hozzátartozókat:

milyen tanulási körülményeket érdemes kialakítani; a tanulóknak milyen

segítséget és milyen mértékben szükséges nyújtani;

kiket és milyen formában lehet/érdemes keresni, ha elakadás van vagy nehezen kezelhető helyzet alakul ki.

Nem terhelhetjük túl a tanulókat

A kapcsolat a gyerekekkel, családokkal a lehetőségek szerint folyamatos legyen. Törekedni kell a folyamatos kommunikációra, a támogatásra, odafigyelésre.